ORIGINAL PAPER

Serhii M. KONIAKIN[1] | Raisa I. BURDA[1] | Vasyl V. BUDZHAK[1,2]

Euneophytes of the urban flora of the Kyiv urban area: new findings, additions and clarifications

Affiliation
[1]Institute for Evolutionary Ecology, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine
[2]Falz-Fein Biosphere Reserve "Askania Nova"

Correspondence
Serhii Koniakin
ser681@ukr.net

Funding information
not support

Co-ordinating Editor
Viktor Shapoval

Data
Received: 14 May 2025
Revised: 21 June 2025
Accepted: 30 June 2025

e–ISSN 2308–9628

https://doi.org/10.32999/ksu1990-553X/2025-21-2-5

ABSTRACT

Locations: Kyiv urban agglomeration, 13534 км².
Methods: field observations, critical analysis of literature data, and analysis of the iNaturalist platform.
Nomenclature: https://powo.science.kew.org
Results: The newest addition to the species composition of the flora of the Kyiv urban area, registered during 2000–2024, is considered. Information is provided for the following 47 species and hybrids: *Acer monspessulanum, Allium nutans, A. rosenorum, Cardamine hirsuta, C. occulta, Castanea sativa, Chaerophyllum nodosum, Chrozophora tinctoria, Coreopsis tinctoria, Cosmos sulphureus, Cotoneaster acutifolius, Crataegus submollis, Cydonia oblonga, Cymbalaria muralis, Eleutherococcus senticosus, Eriochloa villosa, Equisetum ×moorei, E. ramosissimum, Exochorda racemosa, Fumaria rostellata, Galatella sedifolia* subsp. *dracunculoides, Gymnocarpium robertianum, Hedera canariensis, Helleborus orientalis, H. purpurascens, H. caucasicus ×H. purpurascens, Hesperis matronalis, Hylotelephium spectabile ×H. telephium* s. l. 'Herbstfreude', *Kickxia spuria, Knautia macedonica, Koelreuteria paniculata, Lepidium campestre, Limonium sinuatum, Lonicera caprifolium, L. maackii, Mesembryanthemum cordifolium, Muscari armeniacum, Oenothera pilosella, Phedimus aizoon, Prunus persica, Rubus hirtus, Rumex kioviensis, Sedum album, Smyrnium olusatrum, ×Sorbaronia fallax, Stellaria neglecta* and *Taxus × media*. The South European *Knautia macedonica* is reported for the first time for the Kyiv urban agglomeration flora; two North American anthropophytes are reported: *Coreopsis tinctoria, Cosmos sulphureus*; tropical *Mesembryanthemum cordifolium*, previously omitted *Equisetum ramosissimum* and locations for 9 species were supplemented. According to the attributive categories, euneophytes are within the framework typical for the spontaneous flora of alien species of the Kyiv urban agglomeration. This is confirmed, for example, by the presence of 5 interspecific and 1 intergeneric hybrid combinations among the newest euneophytes.

KEYWORDS
biodiversity, taxonomic and typological categories, migration capacity, Ukraine

CITATION
Koniakin, S.M., Burda, R.I., Budzhak, V.V. (2025). Euneophytes of the urban flora of the Kyiv urban area: new findings, additions and clarifications. *Chornomorski Botanical Journal* **21** (2): 153–176. https://doi.org/10.32999/ksu1990-553X/2025-21-2-5

Вступ

Час від часу постає питання про можливість передбачити, чи стане вид інвазійним? Як уже зазначалося (Krumm & Vitková 2016), суть в тому, що жодна зона не є непроникною для кожного природного виду. Важливі не лише екологічні, а й соціально-культурні фактори, наприклад, торгові шляхи, пасажирські потоки, здатні змінити хід і результат інвазійних процесів. Нові взаємодії та еволюційні зміни значно ускладнюють прогнози наслідків вторгнень. Прогнози щодо ризику заселення інтродукованих видів вже досягли прийнятної точності. Набагато важче передбачити майбутній розвиток новостворених популяцій, особливо під впливом зміни клімату і нових взаємодій з місцевими видами (Heger 2016, Puchałka *et al.* 2023, Koniakin *et al.* 2024e). Отже, вторгнення чужорідних рослин займає дуже високе місце в міжнародній політиці збереження природи; наприклад, прийняті Конвенція про біологічне різноманіття та чинний Регламент ЄС щодо запобігання та управління інтродукцією і розповсюдженням інвазійних чужорідних видів (Commission 2018). На удосконалення поводження з чужорідними інвазійними видами спрямований Закон України «Про державне регулювання сфери захисту рослин» (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4147-20#Text), що наразі вводиться в дію. В останні роки зросла увага до інвентаризації місцезнаходжень чужорідних видів рослин та доступної електронної фіксації географічних координат локалітетів флористичних знахідок. Наслідком цієї функції стало масове виявлення як нових знахідок аборигенних і чужорідних видів флори, так і додаткових локалітетів уже відомих антропофітів (Burda *et al.* 2025). Подібна ситуація склалася щодо спонтанної флори Київської міської агломерації, і це спонукає переглянути та доповнити опубліковані нами списки (Koniakin *et al.* 2023, Koniakin *et al.* 2024a). Протягом 2020–2024 років. вийшла друком низка статей, які не стосуючись урбанофлори Київської міської агломерації (КМА) безпосередньо, значно доповнюють наш доробок (Shynder *et al.* 2020, Kolomyichuk & Shynder 2021, Olshanskyi & Shynder 2021, Mosyakin *et al.* 2022, Orlov *et al.* 2022, Shynder 2022, Shynder *et al.* 2022a, Shynder *et al.* 2022b, Fedoronchuk 2022a, 2022b, 2023a, 2023b, 2023c, Mosyakin & Rakhmetov 2023, Moysiyenko *et al.* 2023, Shynder *et al.* 2024, Boiko *et al.* 2024, Churilov *et al.* 2024, Glukhova *et al.* 2024, Moysiyenko *et al.* 2024, Rakhmetov *et al.* 2024, Fedoronchuk & Antonenko 2025).

Метою даної статті є виявлення та аналіз новітнього елементу фракції чужорідних видів урбанофлори Київської міської агломерації. Чужорідні види, які зареєстровані в межах урбанофлори Київської міської агломерації після 2020 року, об'єднуємо в окрему групу – евнеофіти-D, услід за евнеофітами-C, які зафіксовані протягом 1979–2000 років. (Mosyakin & Yavorska 2002). Водночас, вносимо певні доповнення та уточнення стосовно окремих категорій: евнеофіти-A, евнеофіти-B, евнеофіти-C. Завдання дослідження – ретельна інвентаризація чужорідних видів, що оселилися у межах урбанофлори Київської міської агломерації. Об'єкт вивчення нами окреслено, а предмет дослідження – це адаптивна стратегія евнеофітів-D як найуразливішого елемента флори для вчинення наглядових превентивних заходів раннього запобігання, стримування, пом'якшення та контролю впливу фітоінвазій.

Матеріали та методи дослідження

Ретельне виявлення евнеофітів-D проводили впродовж маршрутних польових обстежень території флори, цільових обліків частоти трапляння та рясності чужорідних видів, використання відкритих баз даних з біорізноманіття (https://www.gbif.org, https://www.inaturalist.org, https://www.ukrbin.com), гербарних та літературних джерел. Трапляння у межах Київської міської агломерації (КМА) визначалося за такими ступенями: вид, що розповсюджується, він зник у первинному місцезнаходженні, втім постійно виявляються інші його знахідки; локальний, трапляється в окремих локаліте-

тах, часом рясно; рідкісний, відомий з 3–5 місцезнаходжень; спорадичний, трапляється майже повсюдно, але одинично та унікальний, декілька років тримається лише в 1–2 (3) локалітетах, не рясно. Номенклатура та географічне походження видів наведено за Plants of the World Online (https://powo.science.kew.org). Обсяг та послідовність викладення родів, родин, порядків, класів та відділів прийняті відповідно до «Конспекта флоры Восточной Европы» (Tzvelev & Geltman 2012) та прагматичної класифікації щодо Magnoliophyta флори України (Mosyakin 2013) з окремими відхиленнями з урахуванням даних Plants of the World Online (POWO 2025). Картину тривалості появи чужорідних видів у КМА відстежували на прикладі дерев та кущів. Час залучення деревних видів до культивування у ботанічних осередках Києва: Національний ботанічний сад імені М.М. Гришка НАН України (далі – НБС імені М.М. Гришка НАН України), Національний науковий центр «Інститут бджільництва імені П.І. Прокоповича» (ННЦ «Інститут бджільництва імені П.І. Прокоповича»), парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Феофанія» (ППСПМ «Феофанія»), Національний природний парк «Голосіївський» (НПП «Голосіївський») виявляли за доступними джерелами (Rubtzov 1974, Kokhno 1997, Kolisnichenko *et al.* 2003).

Результати досліджень

Ретельна інвентаризація евнеофітів, зареєстрованих у межах флори КМА після 2020 року (з акцентом на 2023–2024 роки), виявила 47 нових видових таксонів (41 вид та 6 гібридів), що належать до 41 роду (24 нові), 25 родин (7 нові), 5 класів (2 нові) та 4 (1 нові) відділів судинних рослин (Figure 1). Серед них Magnoliophyta представлений 43 видами (Magnoliopsida – 39 видів, Liliopsida – 4 види), Pinophyta – 1 (Podocarpopsida – 1), Pteridophyta – 1 (Polypodiopsida – 1) та Equisetophyta – 2 (Equisetopsida – 2). Лише одна серед родин (Rosaceae) містить 7 видів, ще одна (Brassicaceae) – 4 види, 4 родини (Asteraceae, Caprifoliaceae, Crassulaceae, Ranunculaceae) – по 3 види кожна, 5 родин (Amaryllidaceae, Apiaceae, Araliaceae, Equisetaceae, Plantaginaceae) – по 2 види кожна та по 1 виду містять 11 родин (Aizoaceae, Dryopteridaceae, Euphorbiaceae, Fagaceae, Hyacynthaceae, Onagraceae, Papaveraceae, Plumbaginaceae, Poaceae, Polygonaceae та Taxaceae). Серед 41 роду лише один з 3 видами (*Helleborus*), чотири роди з 2 видами кожен (*Allium, Cardamine, Equisetum, Lonicera*) та 36 родів представлені одним видом (*Acer, Castanea, Chaerophyllum, Chrozophora, Coreopsis, Cosmos, Cotoneaster, Crataegus, Cydonia, Cymbalaria, Eleutherococcus, Eriochloa, Exochorda, Fumaria, Galatella, Gymnocarpium, Hedera, Hesperis, Hylotelephium, Kickxia, Knautia, Koelreuteria, Lepidium, Limonium, Mesembryanthémum, Muscari, Oenothera, Phedimus, Prunus, Rubus, Rumex, Sedum, Smyrnium, ×Sorbaronia, Stellaria* та *Taxus*).

Acer monspessulanum L.

Первинний ареал: Південна Європа, Північна Африка, Кавказ і Західна Азія (POWO 2025). Дерево, ефемерофіт, евнеофіт-D, ергазіофіт, трапляється зрідка (Moysiyenko *et al.* 2024). В Україні відомий в культурі від 1814 року. Вид відмічається в Київській, Дніпропетровській, Кіровоградській, Миколаївській, Полтавській та Одеській областях (GBIF 2024a, Raab-Straube & Raus 2024). В Україні культивується у НБС імені М.М. Гришка НАН України від 1950 (Rubtzov 1974) або 1957 року (Kokhno 1997).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Печерський район, НБС імені М.М. Гришка НАН України, самосів, 176 м н.р.м., 50.41621° N, 30.56297° E, 30.06.2022, О. Левон (non coll.); там само, 151 м н.р.м., 50.41836° N, 30.56823 ° E, 05.11.2023, О. Шиндер (Moysiyenko *et al.* 2024).

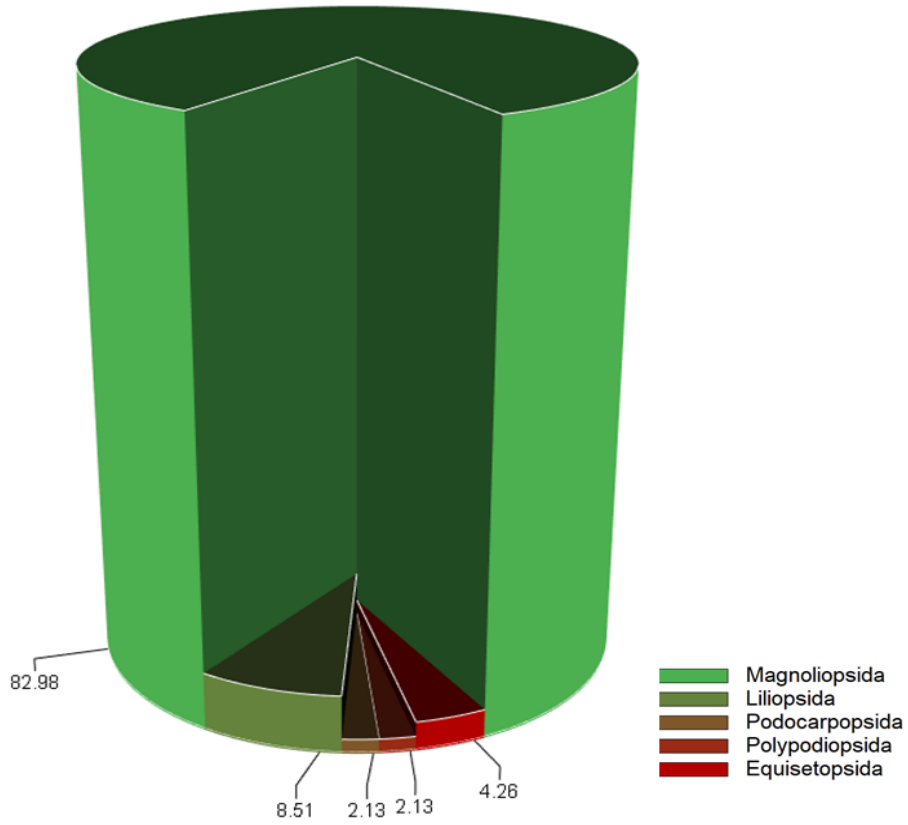

РИСУНОК 1. Розподіл нових таксонів евнеофітів флори Київської міської агломерації по класах.
FIGURE 1. Distribution of new taxa of euneophytes in the flora of the Kyiv urban area by classes.

Allium nutans L.

Первинний ареал: Східна Європа, Західний Сибір і Центральна Азія (POWO 2025). Полікарпік, ефемерофіт, евнеофіт-D, ергазіофіт, трапляється локально (Shynder *et al.* 2024). До цього помилково наводився під номеном *A. caronianum* non Redouté у складі спонтанної флори НБС імені М.М. Гришка НАН України (Shynder 2019a).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Голосіївський район., Жуків острів, на піщаному узбіччі дороги, окрема куртина, спонтанно, 96 м н.р.м., 50.33306° N, 30.61197 ° E, 15.08.2021, О. Шиндер (KW156225); м. Київ, Печерський район, НБС імені М.М. Гришка НАН України, 185 м н.р.м., 50.41716° N, 30.55941° E, біля експозиції «Гірський сад», 15.06.2019, О. Шиндер (Shynder *et al.* 2024).

Allium rosenorum R.M.Fritsch (FIGURE 2)

Первинний ареал: Середня Азія (POWO 2025). Полікарпік, ефемерофіт, евнеофіт-D, ергазіофіт, трапляється локально.

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Голосіївський район, ННЦ «Інститут бджільництва імені П.І. Прокоповича», 191 м н.р.м., 50.35664° N, 30.48285° E, чужорідна культивована рослина, яка формує локальний самосів, 09.05.2023, О. Шиндер (non coll.) (Didenko *et al.* 2024); Печерський район, НБС імені М.М. Гришка НАН України, 168 м н.р.м., 50.41101° N, 30.56264° E, 13.05.2024, О. Шиндер (non coll.); Київська область, Бучанський район, сел. Немішаєве, 159 м н.р.м., 50.56444° N, 30.09267° E, 12.05.2024, схил в долині струмка, О. Баранський (non coll.); там само, 160 м н.р.м., 50.56163° N, 30.09943° E, покинута залізнична колія, О. Баранський (non coll.); там само, 157 м н.р.м., 50.560297° N, 30.09289° E, зарості чагарників між автошляхом і старою залізничною колією, 12.05.2024, О. Баранський (non coll.); м. Буча, 149 м н.р.м., 50.55752° N, 30.19192°E, гай у долині струмка, 10.05.2024, О. Баранський (non coll.); м. Київ, Печерський район, НБС імені М.М. Гришка НАН України, 163 м н.р.м., 50.41454° N, 30.56292° E, самосів, 30.05.2023, О. Шиндер (non coll.); Фастівський район, поруч з с. Новосілки, 161 м н.р.м., 50.35169° N, 30.47175° E, занедбана ділянка, 24.05.2023, С. Конякін (non coll.) (FIGURE 2b).

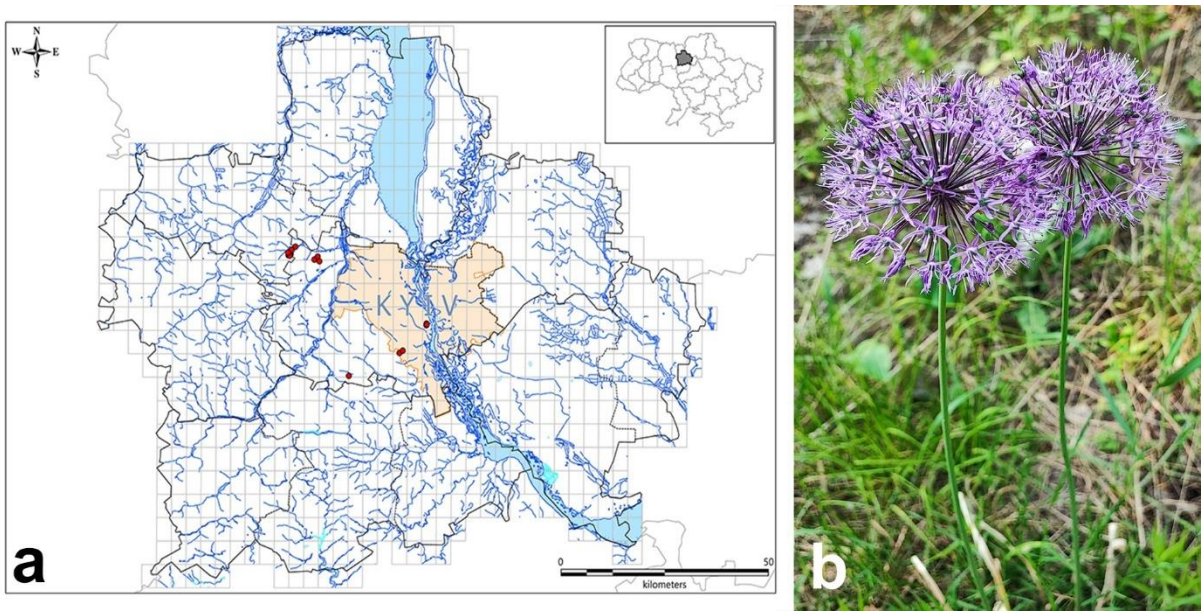

Рисунок 2. ***Allium rosenorum*: a – розповсюдження на території Київської міської агломерації; b – занедбана ділянка поруч з с. Новосілки у Фастівському районі. Фото С. Конякіна.**

Figure 2. ***Allium rosenorum*: a – occurrence on the territory of Kyiv urban area; b – abandoned plot near the village of Novosilky in the Fastiv district. Photo by S. Koniakin.**

Cardamine hirsuta L. (Figure 3)

Первинний ареал: Південна Європа, Середземномор'я, Мала Азія. Загальний ареал: Кавказ, Середня Європа, Середземномор'я, Карпати, Мала Азія, Іран, Гімалаї, Північна, Центральна та Південна Америка, Африка (Kotov 1979, POWO 2025). Монокарпік, ефемерофіт, евнеофіт-D, ксенофіт, з локальним розповсюдженням. Вказується вперше для Черкаської області (Moysiyenko *et al.* 2023). Вид трапляється у Волинській, Закарпатській, Івано-Франківській, Чернівецькій областях (https://www.inaturalist.org/taxa/55829-Cardamine-hirsuta). У Чеській Республіці *C. hirsuta* має статус інвазійний вид (Pyšek *et al.* 2022).

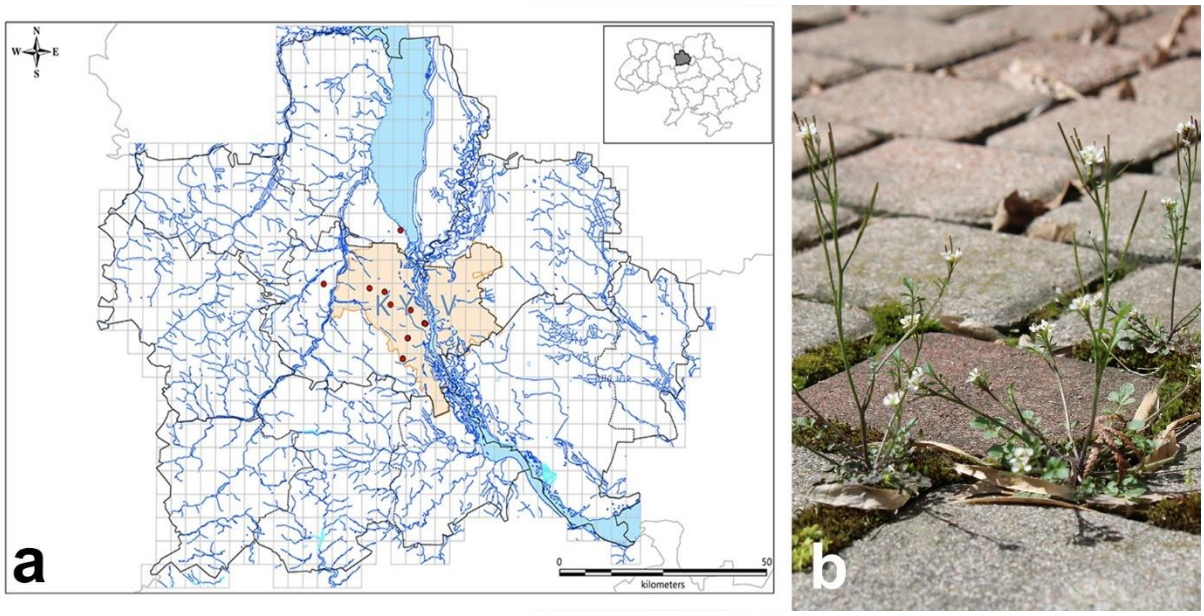

Рисунок 3. ***Cardamine hirsuta*: a – розповсюдження на території Київської міської агломерації; b – розщілина тротуарного покриття, ППСПМ «Феофанія». Фото С. Конякіна.**

Figure 3. ***Cardamine hirsuta*: a – occurrence on the territory of Kyiv urban area; b – crack in the pavement, Feofania Park. Photo by S. Koniakin.**

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Голосіївський район, 176 м н.р.м., 50.38341° N, 30.50323° E, розщілина тротуарної плитки, 10.04.2024, А. Чурілов (non coll.); ППСПМ «Феофанія», 147 м н.р.м., 50.33876° N, 30.48723° E, у квітниках як бур'ян, 18.04.2025, С. Конякін (FIGURE 3); Печерський район, НБС імені М.М. Гришка НАН України, ділянка «Індонезійський сад», клумба край квіткової гірки, 07.06.2020; ділянка «Пори року», на закисненому субстраті, розсіяно, 30.08.2021 (Shynder *et al.* 2022a); Святошинський район, ймовірне занесення насіння разом з ґрунтом, 12.04.2021, С. Сав'як (non coll.); Київська область, м. Ірпінь, 183 м н.р.м., 50.49922° N, 30.21595° E, вологе узбіччя лісової дороги, поруч з вирубкою, 20.04.2024, О. Баранський; м. Київ, Шевченківський район, Сирецький дендрологічний парк загальнодержавного значення, 162 м н.р.м., 50.48242° N, 30.42321° E, 27.4.2022, клумба, О. Шиндер (non coll.).

Cardamine occulta Hornem. (FIGURE 4)

Первинний ареал: Південна, Південно-Східна та Східна Азія, включаючи Гімалаї (POWO 2025). Монокарпік, ефемерофіт, евнеофіт-D, ксенофіт. Трапляється у Чернівецькій, Черкаській, Дніпропетровській областях (Shynder *et al.* 2024). У Словацькій Республіці *C. occulta* визнається потенційно інвазійним видом (Medvecká *et al.* 2012).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Шевченківський район, у квітковому вазоні по вул. Терещенківській напроти Парку імені Тараса Шевченка, 168 м н.р.м., 50.442567° N, 30.514793° E, 11.11.2021, Д. Давидов (KW); Голосіївський район, Конча-Заспа, 10.11.2022, Д. Давидов (non coll.) Київська область, Обухівський район, с. Хотів, 172 м н.р.м., 50.33391° N, 30.47466° E, городи, 17.05.2023, С. Конякін (non coll.).

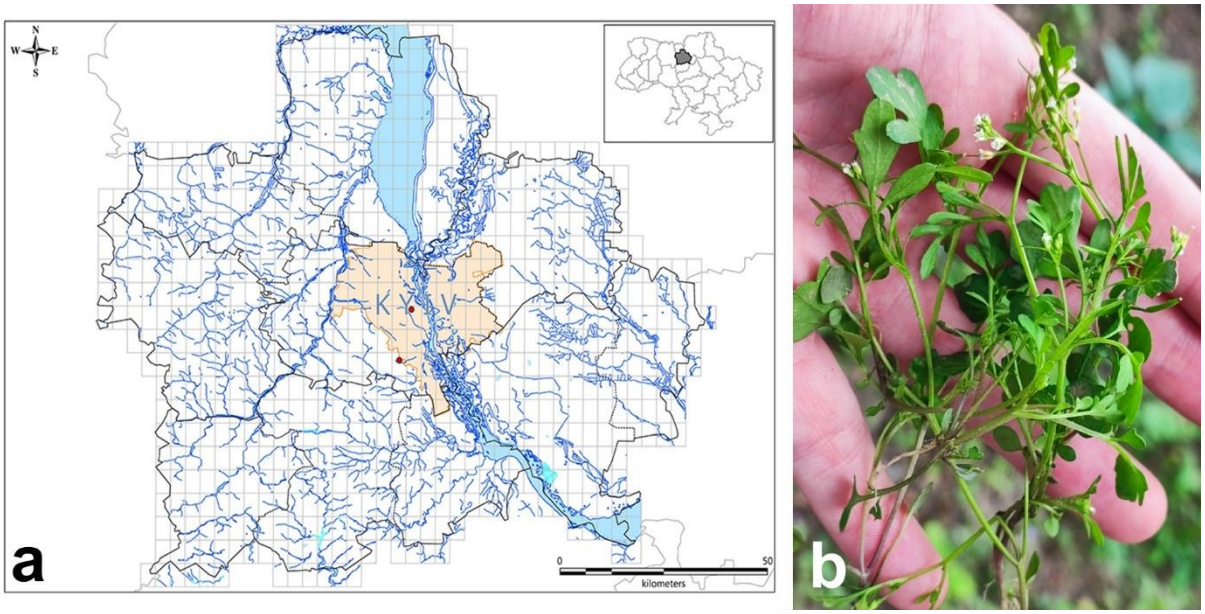

РИСУНОК 4. ***Cardamine occulta*****: a – розповсюдження на території Київської міської агломерації; b – приватна садиба (городня ділянка) в с. Хотів. Фото С. Конякіна.**

FIGURE 4. ***Cardamine occulta*****: a – occurrence on the territory of Kyiv urban area; b – private estate (garden plot) in the village of Khotiv. Photo by S. Koniakin.**

Castanea sativa Mill.

Первинний ареал: Південно-Східна Європа, Кавказ і Західна Азія (POWO 2025). Дерево, ефемерофіт, евнеофіт-D, ергазіофіт з унікальним розповсюдженням. В Україні культивується здавна на Південному березі Криму (Rubtzov 1972). У Києві у Ботанічному саду імені академіка О.В. Фоміна Київського національного університету імені Тараса Шевченка – від 1895 року (Kolisnichenko et al. 2003); в НБС імені М.М. Гришка НАН України – від 1948 року, формує кореневу поросль (Rubtzov 1974, Kokhno 1997). Вид утворює розсіяний самосів в регіональному ландшафтному парку «Трахтемирів» (Черкаська область) (Shynder 2022, Shynder *et al.* 2022a, Shynder *et al.* 2022b). Там же ми відмічали самосівні іматурні та виргінільні особини (С. Конякін, non coll.).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Печерський район, НБС імені М.М. Гришка НАН України, ділянка «Карпати», одна особина, розповсюджена самосівом, 144 м н.р.м., 50.40822° N, 30.56071° E, 23.07.2020, О. Левон (non coll.); там само, алейне насадження між ділянками «Кавказ» і «Крим», сіянець,167 м н.р.м., 50.41310° N, 30.56566° E, 13.10.2021, О. Левон (non coll.).

Chaerophyllum nodosum (L.) Crantz

Первинний ареал: Середземномор'я. Полікарпік, колонофіт, евнеофіт-D, ксенофіт. Указується як природний вид для Одеської області та АР Крим (Rubtzov 1972, Fedoronchuk 2022a).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Голосіївський район, околиця залізничної станції «Київ-Товарний», на межі з лісопарковою зоною, спорадично, окремими групами загальною площею 25 м^2, 145 м н.р.м., 50.44241° N, 30.46346° E, 10.05.2015, О. Левон (Shynder *et al.* 2024).

Chrozophora tinctoria (L.) A. Juss.

Первинний ареал: країни Середземноморського басейну, Ірано-Туранського регіону, Центральної Азії, Кавказу, Північної Африки та південного заходу Азії. Монокарпік, ефемерофіт, евнеофіт-D, ксенофіт. Бур'ян у садах і виноградниках на Південному березі Криму (Rubtsov 1972).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Печерський район, Залізничне шосе, на звалищі, утвореному при будівельних роботах, декілька особин, 105 м н.р.м., 50.40658° N, 30.52826° E, 05.07.2010, О. Левон (Shynder *et al.* 2024).

Coreopsis tinctoria Nutt.

Первинний ареал: Північна Америка: більша частина США, південна Канада та північно-східна Мексика (включаючи регіон Мексиканської затоки). Монокарпік, ефемерофіт, евнеофіт-D, ергазіофігофіт. Широко відома в Україні декоративна рослина. Наводився для спонтанної флори Середнього Придніпров'я, як декоративний, зрідка трапляється також здичавіло вздовж доріг та на засмічених місцях (Chopyk *et al.* 1998). Автори статті спостерігали у КМА здичавілим в парках і скверах. Для спонтанної флори КМА публікується вперше.

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Печерський район, НБС імені М.М. Гришка НАН України, 174 м н.р.м., 50.41560° N, 30.55947° E, самосів, 22.7.2021, О. Шиндер (non coll.); Солом'янський район, узбіччя вулиці Протасів Яр, 122 м н.р.м., 50.42624° N, 30.50289° E, у травостої, 29.07.2024, О. Левон (non coll.).

Cosmos sulphureus Cav.

Первинний ареал: Центральна Америка та центрально-південні регіони Мексики. Монокарпік, ефемерофіт, евнеофіт-D, ергазіофіт, з одиничним розповсюдженням. Культивується комунальними службами та приватними особами у межах КМА, не часто. За спостереженнями авторів часом дичавіє неподалік місць культивування.

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Печерський район, НБС імені М.М. Гришка НАН України, 180 м н.р.м., 50.41683° N, 30.55752° E, 22.08.2023, забур'янена ділянка, О. Шиндер (non coll.).

Cotoneaster acutifolius Turcz.

Первинний ареал: Центральна та Східна Азія: Монголія, Східний Сибір, Тибет і північні та центральні провінції Китаю. Листопадний кущ, евнеофіт-A, ергазіофігофіт, колонофіт, рідкісний. Раніше наголошувалось, що вид широко використовується в лісомеліоративних насадженнях, легко акліматизується і дає самосів (Grevtzova & Kazanskaya 1997).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Голосіївський район, НПП «Голосіївський», сосновий ліс біля залізниці між платформою «Новобіличі» і станцією «Біличі», зрідка, 165 м н.р.м., 50.48254° N, 30.35200° E, 17.07.2013, Д. Давидов (KWU11427); там само, 22.08.2014, Д. Давидов (KWU162988); там само, 03.07.2015, Д. Давидов (non coll.); дубово-сосновий ліс біля Житомирського шосе, 159 м н.р.м., 50.45575° N, 30.30205° E, 24.05.2014, Д. Давидов (KW162987); Конча-Заспа,

в бору, декілька особин, 112 м н.р.м., 50.30230° N, 30.57200° E, 07.08.2020, О. Шиндер (KW156066); Дніпровський район, сосновий ліс неподалік залізничної платформи «Дарницький вагоно-ремонтний завод», 111 м н.р.м., 50.45775° N, 30.69716° E, 22.04.2016, Д. Давидов (non coll.); Шевченківський район, Сирець, Сирецький дендрологічний парк загальнодержавного значення, самосів, 179 м н.р.м., 50.48370°N, 30.42186° E, 27.04.2022, О. Шиндер (non coll.); Київська область, Обухівський район, м. Українка, в бору біля р. Стугна, декілька особин, 99 м н.р.м., 50.15400° N, 30.73560° E, 17.06.2019, О. Шиндер (KWHA103076); поблизу с. Таценки, на вирубці соснового лісу, 100 м н.р.м., 50.17728° N, 30.65905° E, 08.09.2021, О. Шиндер (Shynder *et al.* 2024).

Crataegus submollis Sarg.

Первинний ареал: північно-східні штати США та східна Канада. Листопадний кущ, ергазіофіт, утікач з культури; евнеофіт-D, локальний. У Сирецькому дендрологічному парку загальнодержавного значення серед низки малопоширених ергазіофітів зазначено його спонтанне розповсюдження (Glukhova *et al.* 2024). *C. submollis* трапляється на узліссях та під наметом дубових і дубово-соснових лісів на об'єктах Смарагдової мережі в Боярському лісництві (Churilov *et al.* 2024). Культивується в Україні від 1830 року, в НБС імені М.М. Гришка НАН України – від 1948 року (Rubtzov 1974), в дендропарку «Олександрія» НАН України – від 1958 року (Boiko *et al.* 2024).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Голосіївський район, ННЦ «Інститут бджільництва імені П.І. Прокоповича», 188 м н.р.м., 50.35670° N, 30.482841° E, формує локальний самосів, 09.05.2023, О. Шиндер (Didenko *et al.* 2024); Печерський район, НБС імені М.М. Гришка НАН України, 159 м н.р.м., 50.40966° N, 30.56614° E, розщілина бордюри, 16.08.2021, О. Шиндер (non coll.); Київська область, Бучанський район, м. Буча, 151 м н.р.м., 50.56181° N, 30.20855° E, молода особина, самосів у заростях чагарників, 23.06.2022, О. Баранський (non coll.).

Cydonia oblonga Mill.

Первинний ареал: Кавказ, Середня Азія, Мала Азія, Іран (Tzvelev 2001b). Листопадне дерево, ефемерофіт, евнеофіт-D. Як утікач з культури, ергазіофіт *C. oblonga* трапляється на узліссях та під наметом дубових і дубово-соснових лісів на об'єктах Смарагдової мережі в Боярському лісництві (Churilov *et al.* 2024). У Києві в культурі у Ботанічному саду імені академіка О.В. Фоміна Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 1925 року (Kolisnichenko *et al.* 2003); в НБС імені М.М. Гришка НАН України – від 1950 року (Rubtzov 1974, Kokhno 1997).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Печерський район, НБС імені М.М. Гришка НАН України, 184 м н.р.м., 50.41704° N, 30.55901° E, у хвойних насадженнях, 22.06.2022, О. Левон (non coll.).

Cymbalaria muralis G.Gaertn., B.Mey. & Schreb.

Первинний ареал: Центральна Європа та північно-західні Балкани. Монокарпік часом полікарпік, ефемерофіт, ксенофіт, евнеофіт-D, рідкісний.

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Голосіївський район, тріщини фундаменту поліклініки, 125 м н.р.м., 50.39690° N, 30.51188° E, 04.12.2020, О. Шиндер (KWHA102097); м. Київ, Печерський район, НБС імені М.М. Гришка НАН України, як бур'ян у теплицях, 159 м н.р.м., 50.41429° N, 30.56215° E, 02.02.2022, О. Левон (non coll.); там само, здичавіло у відкритому ґрунті, 172 м н.р.м., 50.41535° N, 30.55931° E, 12.08.2022, О. Шиндер (non coll.); у складі спонтанної флори Ботанічного саду імені академіка О.В. Фоміна Київського національного університету імені Тараса Шевченка 145 м н.р.м., 50.44445° N, 30.50087° E, 2021 (Kolomiychuk & Shynder 2021).

Eleutherococcus senticosus (Rupr. & Maxim.) Maxim.

Первинний ареал: Східна Азія: Північно-Східний Китай, Далекий Схід росії, Корея та Японія. Листопадний кущ, ергазіофіт, евнеофіт-D. Був знайдений один 8–12-річний кущ на острові Жуків (Голосіївський район, м. Київ) у заплавному в'язовому деревостані (Shynder *et al.* 2024). Автори знахідки не вважають за можливе долучати *E. senticosus* до спонтанної флори через припустиму цільову посадку особини та відсутність відомостей про інші випадки його здичавіння у КМА. У Києві в культурі вид уже понад півсторіччя: в НБС імені М.М. Гришка НАН України від 1954 року

(Kokhno 1997); у Ботанічному саду імені академіка О.В. Фоміна Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 1967 року (Kolisnichenko *et al.* 2003), але схильності до спонтанного розповсюдження не відмічалось.

Eriochloa villosa (Thunb.) Kunth

Первинний ареал: Східна та Південно-Східна Азія. Монокарпік, ксенофіт, колонофіт, евнеофіт-C, рідкісний. Вже на перших етапах інвазії в Україні визнаний карантинним видом (Prokudin *et al.* 1987). Відомий у Київській, Черкаській, Полтавській, Тернопільській, Закарпатській та Вінницькій областях (Moysiyenko *et al.* 2024).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, Бориспільський район, північна частина с. Кочі, поблизу Білоозерського національного природного парку, 124 м н.р.м, 49.94772° N, 31.61383° E, 14.09.2023, В. Шевчик (Moysiyenko *et al.* 2024).

Equisetum* × *moorei Newman

Первинний ареал: охоплює майже всю Європу — від Ісландії, Ірландії, Британських островів і Балтії до Піренейського півострова, Центральної, Південної та Східної Європи (включно з Балканами та південною європейською частиною росії), а також включає Японський архіпелаг. Трав'янистий багаторічник, ефемерофіт, евнеофіт-D, ксенофіт. *Equisetum* ×*moorei* – рідкісний гібрид аборигенного виду *E. hyemale* з чужорідним для Київщини *E. ramosissimum*. М.М. Цвельов (Tzvelev 2012a) наводить загальне поширення гібрида в Скандинавії, Середній та Атлантичній Європі, Середземномор'ї на півночі Африки, Латвії, Естонії.

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Голосіївський район, НПП «Голосіївський», осокове болото, берег озера Шапарня, поруч із залізницею, 94 м н.р.м., 50.26237° N, 30.57196° E, 03.06.2016, Д. Давидов, В. Березовська, Є. Польовий (Shynder *et al.* 2024); Бучанський район, заплава р. Здвиж, 130 м н.р.м., 50.62307° N, 29.90278° E, 26.06.2023, О. Баранський (non coll.); с. Бородянка 139 м н.р.м., 50.62889° N, 29.89516° E, периферійна частина залізничної станції, 26.06.2023, О. Баранський (non coll.).

Equisetum ramosissimum Desf.

Географічне походження цього виду стосовно урбанофлори КМА дискусійне. А.Є. Бобров (Bobrov 1974), окремо вказуючи вид для Київської області, подає таке його загальне поширення: Кавказ, Західний Сибір, Середня Азія, Середня Європа, Середземномор'я, Мала Азія, Іран, Монголія, Тибет, Китай, Японія, Північна Америка, Африка. Водночас В.В. Протопопова (Protopopova 1987) означила так його ареал в Україні: Передкарпаття, Закарпаття зрідка, в південній частині Лісостепу і в Степу звичайно, в Криму зрідка. Автори Екофлори України (Didukh 2000) вважають *E. ramosissimum* європейсько-азійським аборигеном, первинний ареал якого тяжіє до Давнього Середземномор'я. Трав'янистий багаторічник, епекофіт, археофіт, ксенофіт, вид, що розповсюджується. М.М. Цвельов (Tzvelev 2012a) зазначає цей вид для регіону «Флоры Восточной Европы», який охоплює Україну включно з м. Київ. Для Середнього Придніпров'я *E. ramosissimum* зазначався «на сухих піщаних луках, схилах та залізничних насипах – дуже рідко» (Chopyk *et al.* 1998). Вид біля залізниці згадується досить рідко: платформа Снітинка Південно-Західної залізниці (Bortniak 1978). Для урбанофлори серед чужорідних видів наводиться як вид з невизначеним первинним ареалом (Mosyakin & Yavorska 2002). Виглядає так, що стан цього виду за походженням у флорі КМА подвійний: є популяції місцеві, корінні, а окрім них занесені – «залізничні». Однак це припущення потребує додаткового вивчення.

Exochorda racemosa (Fortune ex Lindl.) C.K.Schneid.

Первинний ареал: Центральна та Східна Азія: північні та центральні райони Китаю, Корея та Приморський край росії (Kamelin 2001, POWO 2025). Дерево, коло-

нофіт, евнеофіт-D, рідкісний. Тенденція здичавіння виду з колекцій спостерігається у Сирецькому дендрологічному парку загальнодержавного значення (м. Київ, Шевченківський район). Одним із чинників стримування натуралізації і подальшого розповсюдження цього та інших акліматизованих ергазіофітів в дендропарку є, на думку авторів, інтенсивний господарський догляд на порівняно малій території, що унеможливлює формування спонтанних популяцій багатьох чужорідних рослин (Glukhova *et al.* 2024). В Україні культивується від 1849 року, в НБС імені М.М. Гришка НАН України – від 1950–1952 років (Rubtzov 1974).

Fumaria rostellata Knaf

Первинний ареал: Центральна, Східна та Південно-Східна Європа. Монокарпік, ефемерофіт, кенофіт, ксенофіт, вид, що часом зникає, а потім виявляється в іншому місцезнаходженні. Для Києва вид наводив І.Ф. Шмальгаузен (Schmalhausen 1886). Пізніше щодо флори КМА Ю.М. Семенкевич (Semenkevych 1925) відмічав, що вид часто трапляється на полях с. Новосілки Київського повіту (проти с. Дзвінкова по той бік Ірпеня): 06.08.1913, 05.06.1914, 08.06.1915. Водночас *F. rostellata* присутній у складі флори Середнього Придніпров'я: на забур'янених місцях, уздовж польових доріг, у посівах, зрідка (Chopyk *et al.* 1998). Власне північна та східна межа первинного ареалу *F. rostellata* – Правобережний Лісостеп (Didukh *et al.* 2004, Shynder *et al.* 2024).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Печерський район, узбіччя Наддніпрянського шосе над берегом озера Видубицьке, локально, але рясно, 05.05.2020, О. Шиндер (non coll.); Київська область, Бучанський район, окол. с. Хмільна, 173 м н.р.м., 50.48381° N, 30.03013° E, узбіччя дороги, 13.06.2021, О. Баранський (non coll.).

Galatella sedifolia subsp. ***dracunculoides*** (Lam.) Greuter

Первинний ареал: Східна Європа, Кавказ, Західна та Центральна Азія. Полікарпік, евнеофіт-C, ергазіофіт, чужорідний вид, що зникає та знову фіксується в іншому місцезнаходженні. Згадується як новий вид для урбанофлори Києва (Shynder *et al.* 2024). Втім, раніше вид відмічався одним із авторів як спонтанно поширений у східній частині НБС імені М.М. Гришка НАН України (Shynder 2019b).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Голосіївський район, урочище Нижня Теличка, на схилі між шосе і залізницею, 11.08.2022, І. Ольшанський (non coll.); м. Київ, Солом'янський район, 124 м н.р.м., 50.428137° N, 30.504093° E, узбіччя залізниці, 04.12.2023, О. Левон (non coll.).

Gymnocarpium robertianum (Hoffm.) Newman

Первинний ареал: Голарктика: Північна Америка, Європа та Північна й Центральна Азія. Папороть, трав'янистий багаторічник, евнеофіт-D, ергазіофіт. Автори знахідки виду в межах КМА вважають його випадковим (Shynder *et al.* 2024).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Солом'янський район, на цегляній кладці старої будівлі, біля фундаменту та в проміжках між цеглинами, декілька особин, 191 м н.р.м., 50.42412° N, 30.49207° E, 23.05.2021, О. Левон (Shynder *et al.* 2024).

Hedera canariensis Willd.

Первинний ареал: Канарські острови. Вічнозелена деревна ліана, ефемерофіт, евнеофіт-D, ергазіофіт. Вийшовши з теплиць Сирецького дендрологічному парку загальнодержавного значення, успішно акліматизувався як вегетативно-рухомий вид (Glukhova *et al.* 2024).

Helleborus orientalis Lam.

Останнім часом *Helleborus caucasicus* розглядається у складі типового підвиду *H. orientalis* subsp. *orientalis* як балкано-кавказько-малоазійський вид (POWO 2025). Полікарпік, ефемерофіт, евнеофіт-B, ергазіофіт, локальний. Вид активно дичавіє та акліматизується в Сирецькому дендрологічному парку (КМА, Шевченківський район,

м. Київ), втім, натуралізацію і подальше розповсюдження видів цього роду та їх гібридних форм вдається стримувати інтенсивним господарським доглядом (Glukhova *et al.* 2024).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Печерський район, НБС імені М.М. Гришка НАН України, 172 м н.р.м., 50.41202° N, 30.56351° E, 20.04.2022, формує самосів, О. Шиндер (non coll.).

Helleborus purpurascens Waldst. & Kit.

Первинний ареал: Центрально-Східна Європа, включаючи північну частину Балканського півострова (Tzvelev 2001a, POWO 2025). Полікарпік, ефемерофіт, евнеофіт-B, ергазіофіт, локальний. Для КМА відмічався з Сирецького дендрологічного парку загальнодержавного значення (Glukhova *et al.* 2024).

Helleborus caucasicus A. Braun × ***H. purpurascens*** Waldst. & Kit.

Полікарпік, ефемерофіт, евнеофіт-B, ергазіофіт, локальний, як наголошено у назві – спонтанний гібрид культурного походження. Гібрид культурного походження активно дичавіє у Сирецькому дендрологічному парку загальнодержавного значення (Glukhova *et al.* 2024).

Hesperis matronalis L.

Первинний ареал: Південна, Центральна та Східна Європа з прилеглими районами Кавказу та Малої Азії (POWO 2025). Полікарпік, ефемерофіт, евнеофіт-D, ергазіофіт, локальний. В околицях Києва місцезростання цього виду цілком вторинні, а їх походження пов'язується з культивуванням рослини поза межами ареалу (Ilyinska *al.* 2007). За повідомленнями колег у Таллінні (Естонія) визнаний потенційно інвазійним видом (Elvisto *et al.* 2016).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Печерський район, НБС імені М.М. Гришка НАН України, самосів; Київська область, Обухівський район, с. Лісники, гора Обсерваторна, серед чагарників, зрідка 144 м н.р.м., 50.29724° N, 30.52575° E, 10.05.2018, (Shynder *et al.* 2024); с. Березове, на узбіччі дороги, здичавіло 110 м н.р.м., 50.14211° N, 30.52429° E, 18.05.2019, О. Шиндер (KWHA103942); м. Обухів, сосновий ліс 191 м н.р.м., 50.12843° N, 30.61010° E, 30.05.2023 (Shynder *et al.* 2024); Бучанський район, с. Ворзель, 162 м н.р.м., 50.54093° N, 30.14315° E, у розщілинах між тротуарними плитами, самосів, 22.05.2024, О. Баранський (non coll.); с. Немішаєве, 167 м н.р.м., 50.55153° N, 30.08387° E, в старому садку між чагарниками і узбіччям дороги, дичавіє з культури, 24.05.2016, О. Баранський (KW); Броварський район, с. Пухівка, 96 м н.р.м., 50.59553° N, 30.69309° E, лука, заплава р. Десна, 02.06.2016, О. Баранський (KWHA); Фастівський район, Боярське лісництво, 195 м н.р.м., 50.35166° N, 30.46318° E, дубово-грабовий ліс, 15.05.2024, С. Конякін (non coll.); с. Новосілки, 186 м н.р.м., 50.34984° N, 30.45335° E, узбіччя вулиці, 31.05.2022, С. Конякін.

Hylotelephium × ***spectabile*** (Boreau) H. Ohba × ***H. telephium*** (L.) H. Ohba s. lat. (FIGURE 5) (***Hylotelephium*** × ***mottramianum***)

За нашими спостереженнями цей стерильний садовий культивар "Herbstfreude" схильний до тимчасового закріплення в місцях занесення. Полікарпік, колонофіт, евнеофіт-D, ергазіофіт, з унікальним місцезнаходженням.

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Голосіївський район, дубово-грабовий ліс, ППСПМ «Феофанія», 141 м н.р.м., 50.33341° N, 30.47861° E, 17.05.2023, С. Конякін (non coll.); 92 м н.р.м., 50.29080° N, 30.63818° E, в канаві біля дороги, 12.05.2023, Д. Давидов (non coll.); м. Київ, Шевченківський район, 182 м н.р.м., 50.46540° N, 30.49790° E, 11.04.2024, у підніжжі пагорбу Шихиди, І. Ольшанський (non coll.) (FIGURE 5); Київська область, Бучанський район, с. Нова Буда, 160 м н.р.м., 50.67220° N, 29.74499° E, узбіччя вулиці, О. Баранський (non coll.); Обухівський район, північно-східна околиця м. Васильків, на звалищі, одна куртина, 193 м н.р.м., 50.18371° N, 30.34722° E, 25.04.2018, О. Шиндер (non coll.); с. Козин, вул. Старокиївська, обабіч паркану котеджного містечка, 97 м н.р.м., 50.22908° N, 30.69137° E, на піску, шість особин, занесені зі сміттям, 07.08.2018, О. Шиндер (KWHA 103136); східна околиця с. Таценки, на узліссі біля дороги, одна велика куртина (ймовірно занесено зі сміттям), 94 м н.р.м., 50.16177° N, 30.68919° E, 11.10.2020, О. Шиндер (non coll.); південні околиці с. Лісники, 115 м н.р.м., 50.29282° N, 30.52600° E, край дороги на узліссі, 28.10.2020, О. Шиндер (Shynder *et al.* 2024).

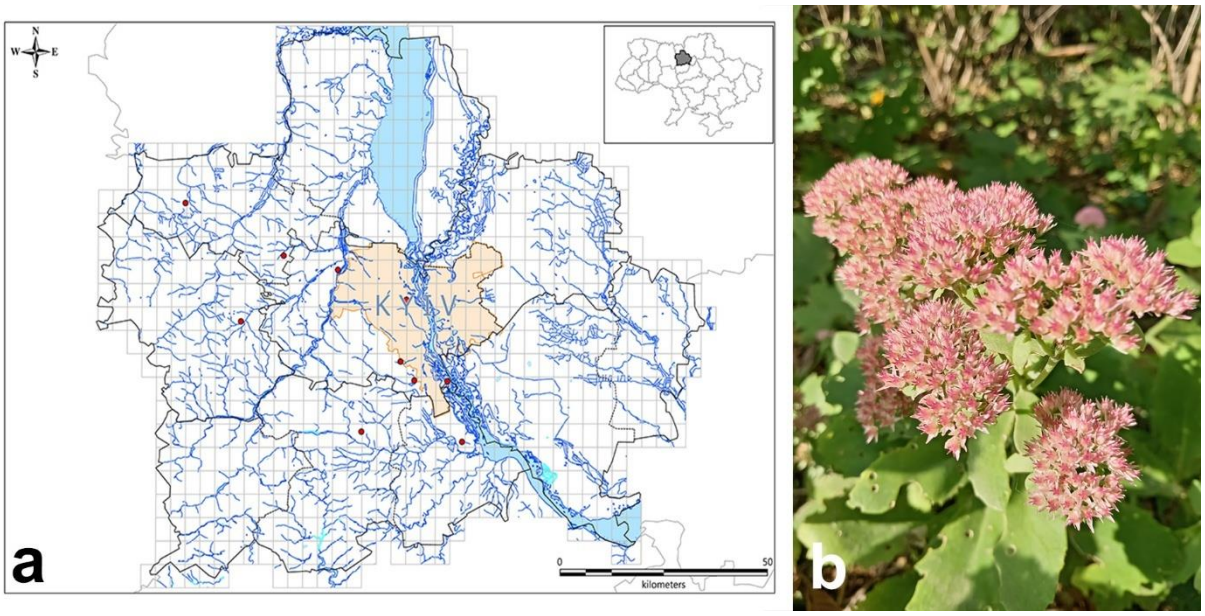

Рисунок 5. ***Hylotelephium*** **×** ***mottramianum*****: a – розповсюдження на території Київської міської агломерації; b – на підніжжі пагорбу Шигиди, м. Київ. Фото І. Ольшанського.**

Figure 5. ***Hylotelephium*** **×** ***mottramianum*****: a – occurrence on the territory of Kyiv urban area; b – at foot of the Shygydy Hill, Kyiv. Photo by I. Olshanskyi.**

Kickxia spuria (L.) Dumort.

Первинний ареал: Південна Європа, північна частина Африки, а також частини Близького Сходу з прилеглими островами та архіпелагами (POWO 2025). Полікарпік, ефемерофіт, евнеофіт-D, ксенофіт, локальний. Нещодавно був вперше виявлений для флори Українського Полісся, Правобережного Лісостепу і Середнього Придніпров'я (Shynder *et al.* 2024). Вже згадувався як сегетальний бур'ян у південних районах України (Burda & Stratievsky 2013). У флорі Криму археофіт. На материковій частині України раніше фіксувався у Донецькому Лісостепу – як бур'ян на території Донецького ботанічного саду НАН України (Kondratyuk *et al.* 1985) та у Північному Приазов'ї – на схід від м. Бердянськ Запорізької області (Kolomiychuk 2012).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Печерський район, НБС імені М.М. Гришка НАН України, 173 м н.р.м., 50.415394° N, 30.559187° E, О. Шиндер (non coll.); Солом'янський район, Олександрівська Слобідка, вул. Оборонна, 174 м н.р.м., 50.41675° N, 30.47936° E, 22.06.2017, на ґрунтовому відвалі стихійного сміттєвого звалища, невелика група, О. Левон (non coll.).

Knautia macedonica Griseb. (Figure 6)

Первинний ареал: Балкани та Південно-Східна Європа (POWO 2025). Полікарпік, колонофіт, евнеофіт-D, ергазіофіт, трапляється зрідка. Для урбанофлори КМА, як і для флори України, наводиться вперше.

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, Київська область, Обухівський район, с. Хотів, археологічна пам'ятка національного значення «Хотівське городище», переліг, 138 м н.р.м., 50.33350° N, 30.49213° E, 03.06.2024, С. Конякін (non coll.).

Koelreuteria paniculata Laxm.

Первинний ареал: Східна Азія та Північний Схід Китаю. Дерево, колонофіт, евнеофіт-A, ергазіофіт, трапляється зрідка. У Києві дичавіє в ботанічних садах (Mosyakin & Yavorska 2002, Shynder *et al.* 2022a). Наводився з Сирецького дендрологічного парку загальнодержавного значення, де його натуралізація, як і подальше розповсюдження, стримуються інтенсивним господарським доглядом (Shynder *et al.* 2022a, Glukhova *et al.* 2024).

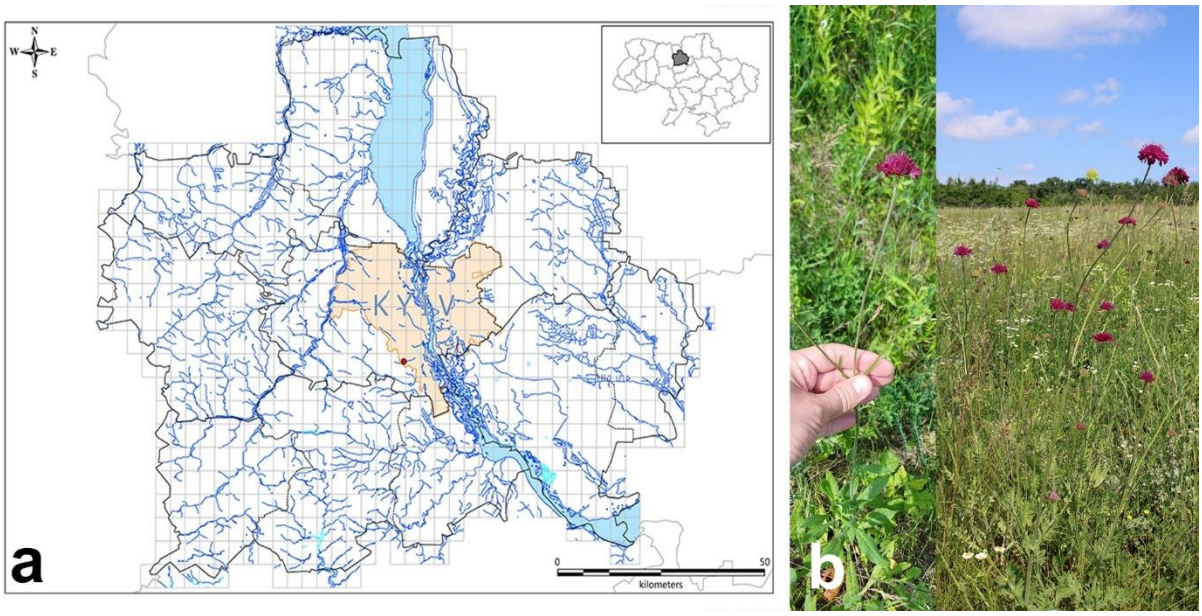

Рисунок 6. ***Knautia macedonica*: a – вказівка про першу знахідку виду в межах Київської міської агломерації; b – археологічна пам'ятка національного значення «Хотівське городище» (переліг), с. Хотів. Фото С. Конякіна.**

Figure 6. ***Knautia macedonica*: a – the first find of the species in the Kyiv urban area; b – archaeological monument of national importance "Khotiv hillfort" (fallow), village of Khotiv. Photo by S. Koniakin.**

Культивується в Ботанічному саду імені академіка О.В. Фоміна Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 1955 року (Kolisnichenko *et al.* 2003). В Угорщині, зокрема в Будапешті (Rigó *et al.* 2023), визнаний інвазійним видом (Csiky *et al.* 2023, Tamás *et al.* 2024).

Lepidium campestre (L.) W.T. Aiton (Figure 7)

Первинний ареал: Південна, Центральна та Східна Європа з Кавказом і Малою Азією. Монокарпік, епекофіт, кенофіт, ксенофіт; вид, який «випадає» та пізніше виявляється в іншому місцезнаходженні. Вид наводив для м. Київ І.Ф. Шмальгаузен (1866: 58); він також згадувався у складі флори Середнього Придніпров'я: на засмічених місцях, схилах, уздовж доріг, рідко (Chopyk *et al.* 1998).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Дніпровський район, на залізничному насипу біля платформи «Дарницький вагоно-ремонтний завод», група з 30 особин, 110 м н.р.м., 50.44394° N, 30.69736° E, 20.05.2013, Д. Давидов, В. Дацюк, М. Козир (Shynder *et al.* 2024); Київська область, Обухівський район, між с. Кременище і с. Ходосівка, невелика група в канаві біля дороги, 119 м н.р.м., 50.28941° N, 30.49244° E, 31.05.2018, Д. Давидов, В. Дацюк, Д. Винокуров (Shynder *et al.* 2024); Фастівський район, сел. Чабани, узлісся дубово-грабового лісу, 194 м н.р.м., 50.33846° N, 30.44594° E, 25.05.2022, С. Конякін (non coll.); Бучанський район, м Ірпінь, на узбіччі дороги, у травостої, 126 м н.р.м., 50.53315° N, 30.24424° E, 01.06.2020, О. Баранський (non coll.); с. Ворзель, узбіччя залізниці, 161 м н.р.м., 50.55143° N, 30.12343° E, 24.05.2024, О. Баранський (non coll.).

Limonium sinuatum (L.) Mill.

Первинний ареал: Південна Європа, Північна Африка та Середземноморські острови. Полікарпік, евнеофіт-D, ергазіофіт, ефемерофіт. Незважаючи на неодноразові пошуки, пізніше у згаданому нижче локалітеті або поблизу цей вид не був знайдений (Shynder *et al.* 2024). Висловлюється припущення, що рослина могла бути випадково занесена або здичавіла (Fedoronchuk & Antonenko 2025). Вид в Україні зрідка культивується як декоративна рослина на квітниках, але у здичавілому стані досі не фіксувався (Moysiyenko 2008). В літературних джерелах згадується як культурний вид

(Moysiyenko 2010). Для флори Східної Європи наводиться як декоративна рослина, що культивується в садах і парках, та зрідка дичавіє (Tzvelev 1996, 2012b).

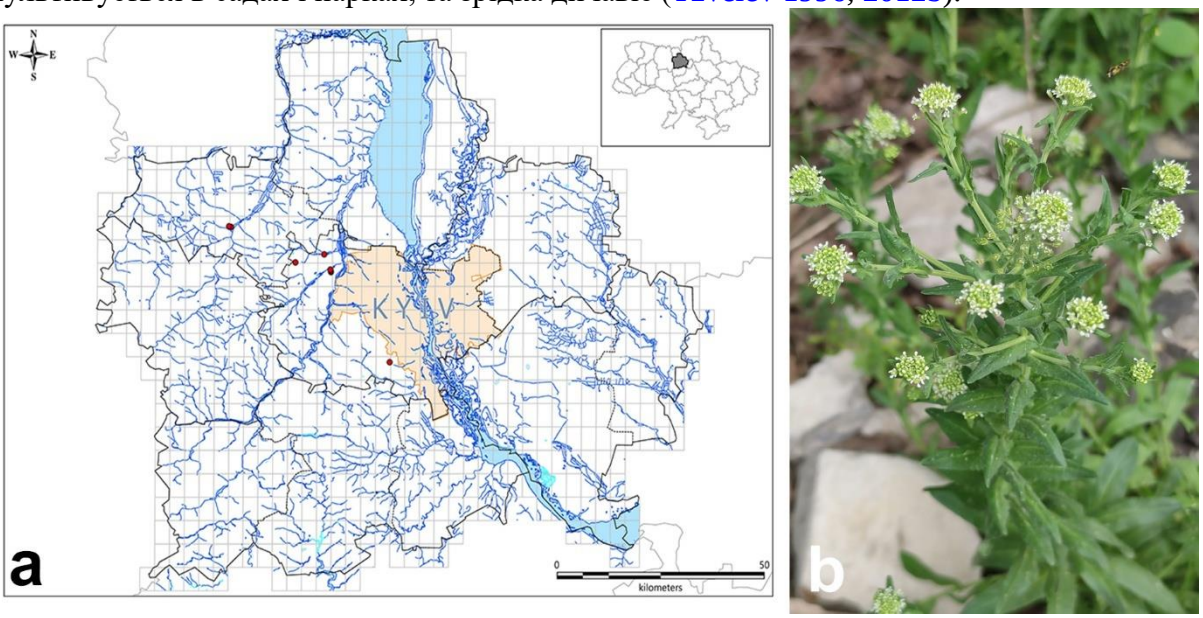

РИСУНОК 7. ***Lepidium campestre*****: a – розповсюдження на території Київської міської агломерації; b – на узліссі дубово-грабового лісу, сел. Чабани. Фото С. Конякіна.**

FIGURE 7. ***Lepidium campestre*****: a – occurrence on the territory of Kyiv urban area; b – at edge of oak hornbeam forest, Chabany village. Photo by S. Koniakin.**

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Шевченківський район, вул. Борщагівська, біля дороги (випадково занесена чи здичавіла), 134 м н.р.м., 50.44722° N, 30.47277° E, 06.08.2012, Д. Давидов (non coll.).

Lonicera caprifolium L.

Первинний ареал: Центральна та Південно-Східна Європа з Кавказом і Малою Азією. Листопадний кущ, колонофіт, евнеофіт-B, ергазіофіт, локальний (Fedoronchuk 2023c). Раніше наводився для спонтанної флори Ботанічного саду імені академіка О.В. Фоміна Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Shynder *et al.* 2022b), вид поновлюється вегетативно і утворює великі раметні масиви (Boiko *et al.* 2024).

У Сирецькому дендрологічному парку загальнодержавного значення вид перебуває на початковій стадії розселення. У м. Біла Церква в дендропарку «Олександрія», де *L. caprifolium* інтродукована до 1816 року. Згадувався як рідкісний вид у складі флори Середнього Придніпров'я у лісах та серед чагарників, культивується та дичавіє (Chopyk *et al.* 1998). В Україні є декоративним видом від 1809 року, зокрема інтродукований у парку-пам'ятці садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Красно-кутський» (Харківська область), в НБС імені М.М. Гришка НАН України – від 1949 року (Kokhno 1997), у Ботанічному саду імені академіка О.В. Фоміна Київського національного університету імені Тараса Шевченка – від 1993 року (Kolisnichenko *et al.* 2003). У Швеції (Tyler *et al.* 2015) та в Таллінні (Elvisto *et al.* 2016) має статус потенційно інвазійного виду.

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Голосіївський район, Феофанія, вул. Академіка Лебедєва, численна група у горіховому гаю, 182 м н.р.м., 50.35165° N, 30.49089° E, 17.05.2020, Д. Давидов, А. Давидова; там само, 17.05.2020, І. Ольшанський. (Shynder *et al.* 2024); Київська область, Обухівський район, північні околиці селища Козин, сосновий ліс біля Столичного шосе, куртина близько 15 м^2 площею, 101 м н.р.м., 50.26843° N, 30.61433° E, 12.05.2023, Д. Давидов, А. Давидова (Shynder *et al.* 2024); урочище «Лиса Гора», зарості чагарників, 154 м н.р.м., 50.39311° N, 30.54247° E, С. Конякін (non coll.); Київська область, Бучанський район, Старий парк, на березі ставка; велика популяція, 147 м н.р.м., 50.57773° N, 30.10756° E, 12.05.2024, О. Баранський (non coll.); Фастівський район, дубовий ліс, 183 м н.р.м., 50.30785° N, 30.14705° E, 19.05.2021, А. Чурілов (non coll.).

Lonicera maackii (Rupr.) Maxim.

Первинний ареал: Східна Азія (Сіхоте-Алінь, Приамур'я, Північний Китай, Корейський півострів, Північна Японія). Листопадний кущ, ефемерофіт, евнеофіт-D, ергазіофіт, локальний. Рослина зростає на відстані 80–150 м від колекції жимолостевих НБС імені М.М. Гришка НАН України. Раніше наводився в складі спонтанної флори Ботанічного саду імені академіка О.В. Фоміна Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Kolisnichenko *et al.* 2003, Shynder *et al.* 2024), де був інтродукований від 1934 року (Kolisnichenko *et al.* 2003). В НБС імені М.М. Гришка НАН України інтродукований між 1947 та 1949 роками (Rubtzov 1974, Kokhno 1997).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Печерський район, неподалік огорожі НБС імені М.М. Гришка НАН України, особина 10–15 річного віку, що розповсюдилась самосівом у кленовому деревостані, 188 м н.р.м., 50.41939° N, 30.55621° E, 08.06.2022, О. Шиндер (KW159629); Шевченківський р-н, Ботанічний сад імені академіка О.В. Фоміна Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 120 м н.р.м., 50.41141° N, 30.50553° E, 26.10.2022, О. Шиндер (non coll.).

Mesembryanthemum cordifolium L.f.

Первинний ареал: Південний Захід та Південь Африки. Трав'янистий полікарпік, сукулент, ергазіофіт, ефемерофіт, кенофіт. Цікава інформація про гібрид цього виду та ×*M. haekelianum*, що трапився в одному з парків Києва (Mosyakin & Mosyakin 2021), нагадала про те, що саме *M. cordifolium*, як вишукана декоративна рослина, відома в Україні віддавна. Про це свідчить, наприклад, повідомлення Х.І. Гербановського (Gerbanovskyi 1849). Вид широко культивується та натуралізувався у Середземномор'ї, Каліфорнії, Австралії. На півдні Східної Європи зрідка культивується в садах і парках як декоративна рослина (Byalt 2001). Є відомості про зимування рослини у відкритому ґрунті без вимерзання на Південному березі Криму (Byalt 2012).

Muscari armeniacum H.J.Veitch

Первинний ареал: Кавказ. Полікарпік, колонофіт, евнеофіт-B, ергазіофіт, рідкісний. Про приклади спонтанного розповсюдження *M. armeniacum* у ботанічних садах і дендропарках Києва уже повідомлялось. У Сирецькому дендрологічному парку загальнодержавного значення протягом багатьох років спостерігається розповсюдження нових генерацій рослини на значній відстані від первинних місць культивування або материнських особин, що дає підставу розглядати це явище як активне розселення виду. Втім, на думку спостерігачів, більшість із цих поколінь залишаються нестабільним компонентом спонтанної флори (Glukhova *et al.* 2024).

Oenothera pilosella Raf.

Первинний ареал: Північна Америка. Полікарпік, колонофіт, евнеофіт-D, ксеноергазіофіт, локальний. Вид зрідка трапляється як декоративний, але до цього часу зазвичай не згадується у каталогах культурної флори. Перше повідомлення про знахідку *O. pilosella* за межами культури належать О.Р. Баранському у 2008 році, а у 2020 році він також виявив спонтанне місцезростання виду на Волинському Поліссі (Shynder *et al.* 2024). Слід зазначити, що відомий знавець європейських енотер професор К. Ростаньський свого часу серед видів роду в Європі *O. pilosella* не розрізняв (Rostański *et al.* 2010).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Дніпровський район, схил зі синантропною рослинністю біля соснового лісу неподалік залізничної платформи «Дарницький вагоноремонтний завод», декілька особин, 119 м н.р.м., 50.44979° N, 30.7041° E, 21.06.2018, О. Левон (non coll.); Солом'янський район, Батиєва Гора, рудеральний схил біля залізничного депо, невелика група, 134 м н.р.м., 50.43412° N, 30.49582° E, 18.06.2017, О. Левон (non coll.); урочище «Совки», в сухому зниженні рельєфу, біля теплотраси, 2 особини, 139 м н.р.м., 50.41081° N, 30.47825° E, 10.07.2022, О. Левон (non coll.).

Phedimus aizoon (L.)ʹt Hart

Первинний ареал: Східна Азія: Західний і Східний Сибір, Монголія, Китай, Японія (Byalt 2001). Полікарпік, колонофіт, евнеофіт-D, ергазіофіт, локальний. Зрідка культивується в садах і парках й може дичавіти (Fedoronchuk 2023b).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Голосіївський район, ННЦ «Інститут бджільництва імені П.І. Прокоповича», молода рослина на узбіччі дороги, спонтанно, 186 м н.р.м., 50.35669° N, 30.48230° E, 09.05.2023, О. Шиндер, В. Діденко, А. Куземко (non coll.); Печерський район, НБС імені М.М. Гришка НАН України, поодинокі самосівні генеративні особини в тріщинах асфальту за 4–6 м від материнських особин, 174 м н.р.м., 50.41693° N, 30.56233° E, 22.06.2021, О. Левон (non coll.); Київська область, Обухівський район, південні околиці м. Українка, на узбіччі біля дач, розріджена спонтанна колонія, 95 м н.р.м., 50.12690° N, 30.74170° E, 17.08.2018, О. Шиндер, KWHA 102768 (Shynder *et al.* 2024); Фастівський район, південні околиці м. Боярка, 177 м н.р.м., 50.30340° N, 30.29909° E, узбіччя залізниці, 08.06.2017, О. Баранський (KW).

Prunus persica (L.) Batsch

Первинний ареал: Японія, Китай. Трапляється в культурі у багатьох країнах (Buzunova 2001). Дерево, ефемерофіт, евнеофіт-D, ергазіофіт, локальний. В культурі з давніх часів як плодова та декоративна рослина. У Києві інтродукований у Ботанічному саду імені академіка О.В. Фоміна Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 1985 року (Kolisnichenko *et al.* 2003). У НБС імені М.М. Гришка НАН України – від 1947–1949 років (Rubtzov 1974, Kokhno 1997), де спостерігався самосів у межах території (Shynder 2019a).

Rubus hirtus Waldst. & Kit. s. lat.

Збірний вид, у якому описано декілька мікровидів. Первинний ареал: Кавказ, Середня, Атлантична Європа, Середземномор'я, Мала Азія, Іран (Krassovskaya 2001). Листопадний кущ, колонофіт, евнеофіт-B, ксенофіт, локальний. Наводиться з півдня Житомирського Лісостепу (Honcharenko 2011, Honcharenko & Orlov 2015, Orlov *et al.* 2022) та Київського Полісся (Honcharenko 2011, Fedoronchuk 2022b).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Голосіївський район, НПП «Голосіївський», Біличанське відділення, численна група у сосновому лісі, 158 м н.р.м., 50.45974° N, 30.31409° E, 27.01.2021, Д. Давидов (KW162981, 162982); там само, Святошинське лісництво, кв. 129, сосновий ліс, куртина площею близько 25 м^2, 168 м н.р.м., 50.44757° N, 30.34346° E, 04.02.2023, Д. Давидов (KW162980); Голосіївський ліс, куртина площею близько 100 м^2, у грабово-дубовому лісі, 200 м н.р.м., 50.37144° N, 30.48477° E, 30.12.2023, Д. Давидов (non coll.); Київська область, Обухівський район, північні околиці с. Іванковичі, Васильківське лісництво, кв. 16, соснові культури, інвазійний клон площею 4 м в діаметрі, 156 м н.р.м., 50.29732° N, 30.43264° E, 13.12.2020, О. Шиндер (KWHA102338).

Rumex kioviensis Rakhmetov, A.S. Mosyakin & Mosyakin

Походження гібридне. Полікарпік, епекофіт, евнеофіт-B, ксеноергазіофіт, локальний. Добре відома в Києві рослина щавель київський є стабілізованим гібридогенним таксоном, який походить від штучного схрещування *R. patientia* × *R. tianschanicus* (Rakhmetov *et al.* 2024, Fedoronchuk & Antonenko 2025). Гібрид широко використовується як кормова, салатна, а останнім часом перспективна енергетична культура в низці країн Європи, зокрема в Україні (Rakhmetov 2020).

Sedum album L. (FIGURE 8)

Первинний ареал: Центральна Європа, Кавказ, Середземномор'я, Мала Азія (Byalt 2001). Полікарпік, колонофіт, евнеофіт-B, ергазіофіт, рідкісний.

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Бориспільський р-н, с. Ковалин, канава на піщаному узліссі соснового лісу, група близько 30 особин, 96 м н.р.м., 50.07227° N, 31.19277° E, 18.06.2017, Д. Давидов і Є. Польовий (Shynder 2022).

Smyrnium olusatrum L.

Первинний ареал: Середня Європа, Середземномор'я, Мала Азія. Монокарпік, ефемерофіт, евнеофіт-D, ергазіофіт, рідкісний. У Криму, в Нікітському ботанічному саду НААН України, культивується та інколи дичавіє (Fedoronchuk 2022a). Культивується в садах і парках, часом дичавіє; натуралізувався у Великій Британії та Ірландії (Vinogradova 2004).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, м. Київ, Солом'янський район, біля залізничної платформи «Караваєві дачі», декілька особин на рудеральному схилі північної експозиції, 160 м н.р.м., 50.43566° N, 30.44693° E, 22.07.2014, О. Левон (non coll.).

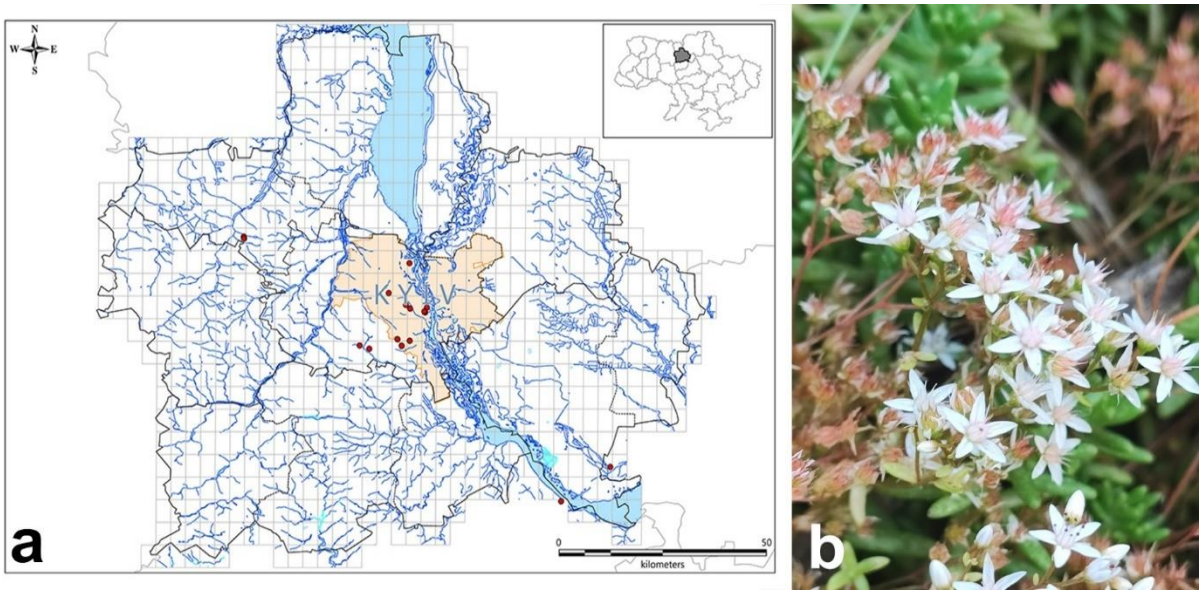

РИСУНОК 8. *Sedum album*: a – розповсюдження на території Київської міської агломерації; b – поблизу цвинтаря, с. Новосілки. Фото С. Конякіна.

FIGURE 8. *Sedum album*: a – occurrence on the territory of Kyiv urban area; b – the near of the cemetery, village of Novosilky. Photo by S. Koniakin.

×*Sorbaronia fallax* C.K. Schneid.

Походження гібридне. Кущ, ергазіофіт, ефемерофіт, евнеофіт-D. Установлено спонтанне поширення цього міжродового гібриду (нотовиду ×*Sorbaronia* aggr.) у межах об'єктів Смарагдової мережі (UA0000338 та UA0000342) на території лісового фонду відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Боярська лісова дослідна станція» (Churilov *et al.* 2024), та у Святошинському районі (м. Київ) (Olshanskyi & Shynder 2021). Культивується як плодова та декоративна рослина та часто дичавіє (Fedoronchuk 2022b).

Stellaria neglecta (Ley.) Weihe (FIGURE 9)

Первинний ареал: південь материкової України, Крим. Монокарпік, ефемерофіт, евнеофіт-B, ксенофіт. Північною межею первинного ареалу *S. neglecta* є Одеська, Миколаївська області та Крим. Натепер спостерігається занесення в Чернівецьку та Черкаську області (https://www.inaturalist.org/taxa/79204-Stellaria-neglecta). Для флори Києва вказується з одного місцезнаходження у складі спонтанної флори Ботанічного саду Національного університету біоресурсів і природокористування України; природний для Криму (Shabarova 2007, Moysiyenko *et al.* 2024).

Місцезнаходження: Київська міська агломерація, Київська область, Фастівський район, с. Новосілки, берег ставка, 183 м н.р.м., 50.35213° N, 30.45589° E, 21.04.2024, С. Конякін (non coll.)); м. Боярка, зарості чагарників, 183 м н.р.м., 50.30386° N, 30.31909° E, 14.04.2024, А. Чурілов (non coll.); м. Київ, Голосіївський район, узбіччя вул. Героїв Оборони, 182 м н.р.м., 50.38335° N, 30.50283° E,

10.04.2024, А. Чурілов (non coll.); урочище «Теремки», на узліссі дубово-грабового лісу, 203 м н.р.м., 50.36339° N, 30.45898° E, 07.06.2025, С. Конякін (non coll.).

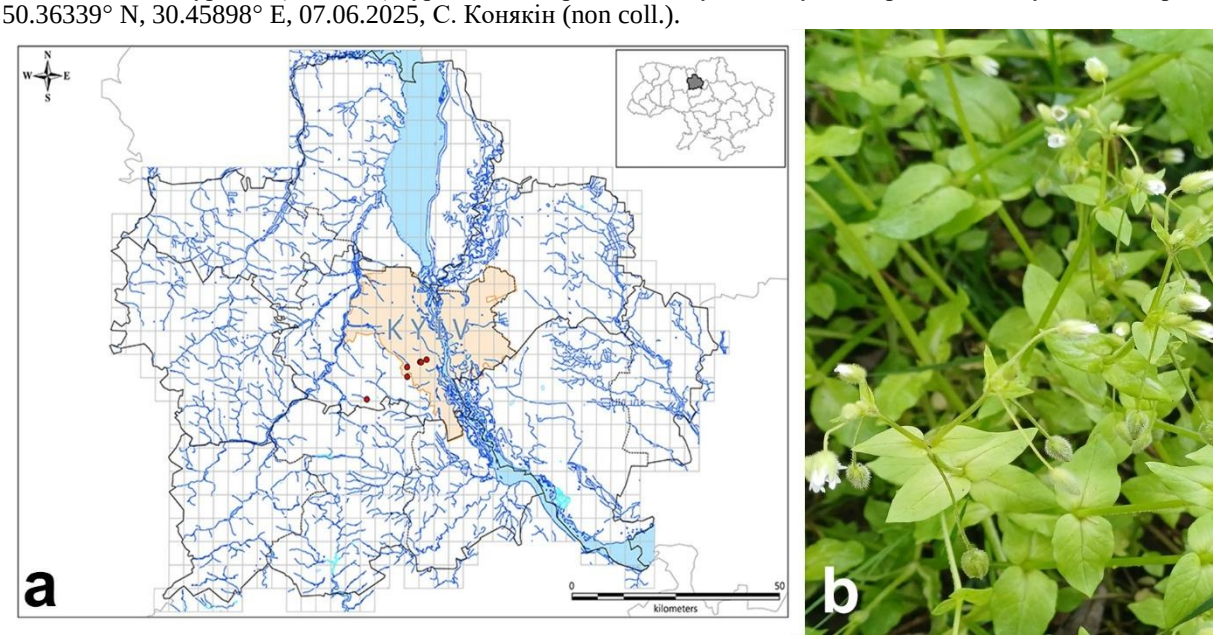

Рисунок 9. ***Stellaria neglecta*****: a – розповсюдження на території Київської міської агломерації; b – на березі ставка, с. Новосілки. Фото С. Конякіна.**

Figure 9. ***Stellaria neglecta*****: a – occurrence on the territory of Kyiv urban area; b – on the bank of the pond, village of Novosilky. Photo by S. Koniakin.**

Taxus* × *media Rehd.

Міжвидовий гібрид (*T. baccata* × *T. cuspidata*) був описаний Ф.М. Редером у 1906 році за культивованими зразками. Відомий в ботанічних садах, дендропарках та парках України. Кущ, колонофіт, евнеофіт-D, ергазіофіт з унікальним місцезнаходженням у флорі КМА. У Сирецькому дендрологічному парку загальнодержавного значення на значній відстані від первинних місць культивування або материнських особин самосівом формуються колонії спонтанного гібриду двох видів-ергазіофітів, як досить нестабільного елементу флори (Glukhova *et al.* 2024). У Києві інтродукований в Ботанічному саду імені академіка О.В. Фоміна Київського національного університету імені Тараса Шевченка з 1885 року (Kolisnichenko *et al.* 2003), а у НБС імені М.М. Гришка НАН України – від 1975 року (Kokhno 1997).

Обговорення

Деякі таксони, які наведені в поточних публікаціях, але потребують певних уточнень, у цьому списку евнеофітів флори КМА не згадуються. До прикладу, повідомлялося про спонтанне розповсюдження *Petasites spurius* у Сирецькому дендрологічному парку загальнодержавного значення як вегетативно-рухливого з високою фітоценотичною здатністю (Glukhova *et al.* 2024). Вид раніше наводився також у складі флори Середнього Придніпров'я на піщаних луках, і прибережних пісках у заплавах річок, переважно по Дніпру, зрідка (Chopyk *et al.* 1998). До списку чужорідних видів флори КМА не включений, як вид на межі первинного ареалу.

З певним сумнівом у загальному зведеному списку чужорідних видів урбанофлори КМА залишені види, які траплялися одинично або зрідка, втім останні два десятиліття не відмічались. До прикладу: *Adonis flammea* (*Adonis aestivalis* subsp. *aestivalis*), *Colchicum autumnale*, *Ranunculus arvensis*, *Vicia lens*, окремі види з родів *Nigella*, *Amaranthus*, *Chenopodium* тощо.

Таким чином, зібрана інформація містить 47 видів та гібридів судинних рослин, подібність між якими лише у часі реєстрації в межах флори КМА між 2020 та

2024 роками. За іншими категоріями вони досить різні. Їх життєві форми представлені 4 категоріями: деревні рослини 15 видів (дерева – 7, кущі – 8); трав'янисті рослини – 32 види (полікарпіки – 15, монокарпіки – 9, полікарпіки/монокарпіки – 8). За досить високої участі деревних рослин, домінують полікарпічні трави. За ступенем натуралізації переважають ефемерофіти – 25 видів, колонофітів 12 видів та 2 види епекофіти. За часом імміграції до флори КМА переважають евнеофіти-D (30 видів). Також у формуванні адвентивної фракції флори КМА беруть участь евнеофіти-C (2 види), евнеофіти-B (10 видів) та евнеофіти-A (2 види). За способом імміграції домінують ергазіофіти (29 видів), ксенофіти становлять 14 видів. Серед них, наприклад, *Cardamine hirsuta, C. occulta, Stellaria neglecta,* вочевидь, занесені з посівним матеріалом декоративних рослин, як і *Kickxia spuria,* 2 види визнані ксено-ергазіофітами (*Oenothera pilosella* та *Rumex kioviensis*). Трапляння евнеофітів не було високим і коливалось від унікального (одиничного, 16 видів: *Cardamine occulta, Castanea sativa, Chrozophora tinctoria, Eleutherococcus senticosus* та *Limonium sinuatum* тощо) до видів, що розповсюджуються (5 видів: *Cosmos sulphureus, Cydonia oblonga, Fumaria rostellata, Lepidium campestre* тощо). Локальних видів трапилось 14 (*Crataegus submollis, Lonicera caprifolium, Rubus hirtus, Rumex kioviensis, ×Sorbaronia fallax)*, а рідкісних – 8 (*Acer monspessulanum, Exochorda racemosa, Smyrnium olusatrum*). Хоч сучасне розповсюдження евнеофітів-D не є критичним, деякі з них, наприклад *Cardamine hirsuta,* швидко розповсюджуються в європейських країнах за останні роки, як і інші антропофіти флори КМА (Koniakin *et al.* 2024d). Ці випадки свідчать про необхідність тримати такі «рухливі» чужорідні види під постійним контролем. За географічним походженням евнеофіти найтісніше пов'язані з Середземномор'ям (12 видів: *Limonium sinuatum, Lonicera caprifolium, Smyrnium olusatrum*), Східною Азією, Японією та Китаєм (5 видів: *Eleutherococcus senticosus, Koelreuteria paniculata, Prunus persica*), 4 види походять з Північної Америки (*Coreopsis tinctoria, Cosmos sulphureus, Crataegus submollis, Oenothera pilosella*), є один південно-український вид*: Stellaria neglecta.*

Характерною рисою евнеофітів-D флори КМА видається здатність до гібридизації незалежно від життєвої форми. Усього виявлено 6 гібридних комбінацій: *Equisetum ×moorei* (*E. hyemale* × *E. ramosissimum*), *Helleborus caucasicus* × *H. purpurascens, Hylotelephium spectabile* × *H. telephium* latissimo "Herbstfreude"), *Rumex kioviensis,* × *Sorbaronia fallax* (*Aronia melanocarpa* × *Sorbus aucuparia*) та *Taxus ×media* (*T. baccata* × *T. cuspidata*). Тенденція схильності чужорідних видів урбанофлори КМА до створення гібридних форм, виявлена раніше на прикладі 9 видів із роду *Juglans,* здичавілих у парках та лісових культурах м. Києва *(*Burda & Koniakin 2018), а також в інших випадках гібридних комбінацій чужорідних видів між собою, або ж з місцевими видами (Burda 2019, Burda & Koniakin 2019) підтверджена на прикладі новітньої частини флори КМА.

Висновки

Характерною рисою евнеофітів-D флори КМА видається здатність до гібридизації незалежно від життєвої форми. Усього виявлено 6 гібридних комбінацій: *Equisetum* × *moorei* (*E. hyemale* × *E. ramosissimum*), *Helleborus caucasicus* × *H. purpurascens, Hylotelephium spectabile* ×*H. telephium* latissimo "Herbstfreude"), *Rumex kioviensis,* × *Sorbaronia fallax* (*Aronia melanocarpa* × *Sorbus aucuparia*) та *Taxus* × *media* (*T. baccata* × *T. cuspidata*). Тенденція схильності чужорідних видів урбанофлори КМА до створення гібридних форм, виявлена раніше на прикладі 9 видів із роду *Juglans,* здичавілих у парках та лісових культурах м. Києва, а також в інших випадках гібридних комбінацій чужорідних видів між собою, або ж з місцевими підтверджена на прикладі новітньої частини флори КМА.

При плануванні залучення в культуру чужорідних видів слід уникати змішаних культур видів одного роду, чим запобігати спонтанному утворенню агресивних міжвидових як і міжродових комбінацій. Отже, за атрибутивними категоріями евнеофіти-D перебувають у рамках, характерних для спонтанної флори чужорідних видів КМА в цілому.

REFERENCES

Bobrov, A.E. (1974). Division 2. Equisetophyta. In: Fedorov An.A. (ed.) (1974). *Flora Europae Orientalis*, vol. **1.** Leningrad: Nauka: 62–67. (in Russian)

Boiko, N., Doiko, N. & Dragan, N. (2024). *Ergasiophygophytes of the dendropark «Olexandria» of NAS of Ukraine. Synanthropization of the vegetation cover of Ukraine: IV All-Ukrainian Scientific Conference (September 11–12th, Kyiv).* Book of scientific articles. Kyiv: 14–17. (in Ukrainian)

Bortniak, M.M. (1978). New finds of alien plants in Kiev Region. *Ukrainian Botanical Journal* **35** (2): 127–130. (in Ukrainian)

Burda, R.I. (2019). The case of hybridization at the invasion of alien plants to Ukraine. *Synanthropization of the vegetation cover of Ukraine: III All-Ukrainian Scientific Conference, Kyiv, 26–27 September 2019. Book of Scientific articles.* Kyiv: Nash format: 19–24. (in Ukrainian)

Burda, R.I. & Stratievsky, D.A. (2013). *Weeds: cereals and broadleaf. Handbook.* Kyiv: Bayer cropsciense. 259 p.

Burda, R.I. & Koniakin, S.N. (2018). Spontaneous dispersion of species of the genus *Juglans* L. in the forests and parks of Kyiv. *Russian Journal of Biological Invasions.* **9** (2): 95–107. https://doi:10.1134/S2075111718020029

Burda, R.I. & Koniakin, S.M. (2019). The non-native woody species of the flora of Ukraine: introduction, naturalization and invasion. *Biosystems Diversity* **27** (3): 276–290. https://doi.org/10.15421/011937

Burda, R., Protopopova, V., Shevera, M., Koniakin, S. & Kucher, O. (2025). *Alien Species in the Flora of Ukraine: Years and Authors. Bibliographic List. Edition 12*. M.G. Kholodny Institute of Botany, National Academy of Sciences of Ukraine, Institute for Evolutionary Ecology, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv and Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, Kyiv, 310 p. (in Ukrainian)

Buzunova, I.O. (2001). Genus 46. *Persica* Mill. In: Tzvelev N.N. (ed.) (2001). *Flora Europae Orientalis.* St. Peterburg: Mir i Semja, **10***:*603–604. (in Russian)

Byalt, V.V. (2001). Fem. 86. Crassulaceae J. St.-Hil. In: Tzvelev N.N. (ed.) (2001). *Flora Europae Orientalis Volume 10.* St. Peterburg: Mir i Semja*:* 250–285. (in Russian)

Byalt, V.V. (2012). Fam. 63. Aizoaceae Martinov. In: Tzvelev N.N. & Geltman D.V. (eds.) (2012). *Conspectus Florae Europae Orientalis* **1**: 194–196. Petropoli–Mosque: Consociatio editionum scientificarum KMK. (in Russian)

Chopyk, V.I., Bortnyak, M.M., Voytyuk, Ju.O., Pohrebennyk, V.P., Kucheryava, L.F., Nechytajlo, V.A., Lyubchenko, V.M., Shevchyk, V.L. (1998). *Flora of the Middle Dnieper area. A checklist of Vascular plants.* Kyiv: Phytosociocenter, 140 p. (in Ukrainian)

Churilov, A., Yakubenko, B., Melnyk, O. & Kovaliov, E. (2024). Alien trees and shrubs species within the Emearald network in forest area of separated subdivision of NUBIP of Ukraine «Boyarka forestry research station» (Kyiv region, Ukraine). *Synanthropization of the vegetation cover of Ukraine*: *IV All-Ukrainian Scientific Conference (2024, September 11–12th, Kyiv). Book of scientific articles.* Kyiv: 159–163. (in Ukrainian)

Commission delegated regulation (EU) 2018/968, of 30 April 2018, supplementing Regulation (EU) No1143/2014 of the European Parliament and of the Council with regard to risk assessments in relation to invasive alien species.

Csiky, J., Balogh, L., Dancza, I., Gyulai, F., Jakab, Kiràly, G., Lenoczky, È., Mesterhàzy, A., Pósa, P. & Wirth, T. (2023). Checklist of alien vascular plants of Hungary and their invasion biological characteristics. *Acta Botanica Hungarica* **65**: 53–72. https://doi.org/10.1556/034.65.2023.1-2.3

Didenko, V.I., Kuzemko, A.A. & Shynder, O.I. (2024). Spontaneous and cultural flora of the National Scientific Center "P.I. Prokopovich Beekeeping Institute" territory (Kyiv). *Chornomorski Botanical Journal* **20** (2): 168–189. https://doi.org/10.32999/ksu1990-553X/2024-20-2-4 (in Ukrainian)

Didukh, Ya.P. (ed.). (2000). *Ecoflora of Ukraine*. **1**: 99–100. Kyiv: Fitosociocentre. (in Ukrainian)

Didukh, Ya., Burda, R. & Chorney, I. (2004). *Fumaria rostellata* Rnaf. In: Didukh Ya.P. (ed.) (2004). *Ecoflora of Ukraine*. **2**: 361–362. Kyiv: Fitosociocentre. (in Ukrainian)

Elvisto, T., Pensa, M. & Paluoja, E. (2016). Indigenous and alien vascular plant species in a northern European urban setting (Tallinn, Estonia). *Proceeding of the Estonian Academy of Sciences* **65** (4): 431–441. https://doi.org/10.3176/proc.2016.4.09

Fedoronchuk, M.M. (2022a). Ukrainian flora checklist. 3: families *Apiaceae* (=*Umbelliferae*) and *Araliaceae* (Araliales, Angiosperms). *Chornomorski Botanical Journal* **18** (3): 203–221. https://doi.org/10.32999/ksu1990-553X/2022-18-3-1 (in Ukrainian)

Fedoronchuk, M.M. (2022b). Ukrainian flora checklist. 4: families *Rosaceae* (Rosales, Angiosperms). *Chornomorski Botanical Journal* **18** (4): 305–349. https://doi.org/10.32999/ksu1990-553X/2022-18-4-1 (in Ukrainian)

Fedoronchuk, M.M. (2023a). Ukrainian flora checklist. 5: family *Caryophyllaceae* (incl. *Illecebracaea*) Caryophyllales, Angiosperms). *Chornomorski Botanical Journal* **19** (1): 5–57. https://doi.org/10.32999/ksu1990-553X/2023-19-1-1 (in Ukrainian)

Fedoronchuk, M.M. (2023b). Ukrainian flora checklist. 6: families *Crassullaceae*, *Grossulariaceae*, *Haloragaceae*, *Saxifragaceae* (Saxifragales, Angiosperms), and *Convolvulaceae* (incl. *Cuscutaceae*), *Solanaceae* (Solanales, Angiosperms). *Chornomorski Botanical Journal* **19** (2): 141–168. https://doi.org/10.32999/ksu1990-553X/2023-19-2-1 (in Ukrainian)

Fedoronchuk, M.M. (2023c). Ukrainian flora checklist. 7: family *Caprifoliaceae* s.l. (incl. *Dipsacaceae*, *Linnaeaceae*, *Valerianaceae)*, *Viburnaceae* s.l. (incl. *Adoxaceae*, *Sambucaceae*) (Dipsacales, Angiosperms), and *Lythraceae* (incl. *Punicaceae*, *Trapaceae*), *Onagraceae*, *Myrtaceae* (Myrtales, Angiosperms). *Chornomorski Botanical Journal* **19** (3): 243–271. https://doi.org/10.32999/ksu1990-553X/2023-19-3-1 (in Ukrainian)

Fedoronchuk, M.M., & Antonenko, S.I. (2025). Ukrainian flora checklist. 13: families *Plumbaginaceae* and *Polygonaceae* (Polygonales, Angiosperms). *Chornomorski Botanical Journal* **21** (1): 5–30. https://doi.org/10.32999/ksu1990-553X/2025-21-1-1 (in Ukrainian)

GBIF (2024a). Global Biodiversity Information Facility. *Acer monspessulanum* L. https://www.gbif.org/uk/species/7262958 [17/01/2024].

Gerbanovskyi, KH.I. (1849). The plants Nicotiana glauca, Senecio hederaefolia, Mesembryanthémum cordifólium. *Notes of the Society of Agriculture of Southern Russia*.**4**. (in Russian)

Glukhova, S., Shynder, O. & Mykhaylyk, S. (2024). The current state of acclimatization and naturalization of alien ergasiophytes in the Syretsky dendrological park of national importance (Kyiv City). *Synanthropization of the vegetation cover of Ukraine*: *IV All-Ukrainian Scientific Conference (September 11–12th, Kyiv). Book of scientific articles.* Kyiv: 14–17. (in Ukrainian)

Grevtzova, A.T. & Kazanskaya, N.A. (1997). *The genus Cotoneaster (Rosaceae) in Ukraine*. Kyiv: Nyva, 192 p. (in Russian)

Heger, T. (2016). Can we predict whether a species will become invasive? In: Krumm, F. & Vítková, L. Eds. (2016). *Introduced tree species in European forests: opportunities and challenges. European Forest Institute*: 79–84.

Honcharenko, V.I. (2011). Species diversity of blackberries of the Ukrainian Polissia. In: *Botany and Mycology Problems and Prospects for 2011–2020: All-Ukrainian Scientific Conference*, Kyiv: 53–54. (in Ukrainian)

Honcharenko, V.I. & Orlov, O.O. (2015). Genus *Rubus* L. (*Rosaceae* Juss.) in the flora of Zhytomyr Polissia. In: *The State and Biodiversity of Ecosystems of Shatsk National Nature Park. Proceedings of the Scientific Conference, September 10–13, 2015*. Lviv: SPOLOM: 15–17. (in Ukrainian)

Ilyinska, A., Didukh, Ya., Burda, R. & Korotchenko, I. (2007). *Ecoflora of Ukraine. Brassicaceae (Cruciferae), Capparaceae*, *Resedaceae* **5**: 583. Didukh, Ya.P. (ed.). Kyiv: Fitosociocentre. (in Ukrainian)

Kamelin, R.V. (2001). Genus 8. *Exochorda* Lindl. In: Tzvelev N.N. (ed.) (2001). *Flora Europae Orientalis. Volume 10*. St. Peterburg: Mir i Semja*:* 603–604. (in Russian)

Kokhno, M.A. (ed.). 1997. *Catalogue of the plants of The Central Botanic Garden M.M. Gryschko of NAS Ukraine.* Kyiv: Naukova dumka, 434 p. (in Russian)

Kolisnichenko, O.M., Boniuk, Z.G., Grevtzova, G.T., Zarubenko, A.U., Ivanova, I.Yu., Kirmikchiy, O.G., Kolesnik, V.I., Kondratiuk-Stoyan, V.G., Koretshuk, T.P., Lysenko, S.V., Pelagecha, R.M. & Tkachuk, O.O. (2003). *Woody plants of the Academic O.V. Fomin Botanical Garden of Taras Shevchenko National University of Kyiv*. Kyiv: Phytosociocentre, 84 p.

Kolomiychuk, V.P. (2012). *Synopsis of the flora of vascular plants of the Azov Sea coastal zone*. Kyiv: Altpress, 300 p. (in Ukrainian)

Kolomiychuk, V.P. & Shynder, O.I. (2021). Addition to spontaneous flora of O.V. Fomin Botanical Garden (Kyiv). *Bulletin of Taras Schevchenko National University of Kyiv*. *Series: Biology* **87** (4): 18–26. https://doi.org/10.17721/1728.2748.2021.87.18-26 (in Ukrainian)

Kondratyuk, E.N., Burda, R.I. & Ostapko, V.M. (1985). *Synopsis of the flora of vascular plants of the south-east of Ukraine*. Kyiv: Naukova dumka, 272 p. (in Russian)

Koniakin, S.M., Burda, R.I. & Budzhak, V.V. (2023). The Alien Flora of the Kyiv Urban Area, 2003–2022: Prelude note. *Chornomorski Botanical Journal* **19** (2): 200–225. https://doi.org/10.32999/ksu1990-553X/2023-19-2-4 (in Ukrainian)

Koniakin, S.M., Burda, R.I. & Budzhak, V.V. (2024a). The dynamics of the taxonomic composition of the alien fraction of the urban flora in the Kyiv urban area, Ukraine. *Environmental and Socio-economic Studies* **12** (2): 62–82. https://doi.org/10.2478/environ-2024-0013

Koniakin, S.M., Burda, R.I. & Budzhak, V.V. (2024b). Attributive analysis of the anthropophytes fraction as a part of the urban flora of Kyiv urban area (climamorphotype, residence time category, pathway introduction into Ukraine and geographical origin). *Agroecological journal* **2**: 45–51. https://doi.org/10.33730/2077-4893.2.2024.305652 (in Ukrainian)

Koniakin, S.M., Burda, R.I. & Budzhak, V.V. (2024c). Attributive analysis of the anthropophytes fraction as a part of the urban flora of Kyiv urban area (the degree of naturalization, invasive status, threat assessment

for local ecosystems and biotic diversity). *Agroecological journal* **3**: 53–61. https://doi.org/10.33730/2077-4893.3.2024.311180 (in Ukrainian)

Koniakin, S.M., Burda, R.I. & Budzhak, V.V. (2024d). Alien invasive species of flora of the Kyiv urban area on the European background. *Proceedings of the 15th Congress of the Ukrainian Botanical Society* (30 September – 4 October, 2024, Ivano-Frankivsk, Ukraine). Odesa: Publishing house «Helvetica: 201. (in Ukrainian)

Koniakin, S., Burda, R. & Budzhak, V. (2024e). Is the Ukrainian protocol of environmental impact assessment of alien invasive species of vascular plants needed? *Synanthropization of the vegetation cover of Ukraine: IV All-Ukrainian Scientific Conference (2024, September 11–12th, Kyiv). Book of scientific articles.* Kyiv: 76–80. (in Ukrainian)

Kotov, M.I. (1979). *Fem. 66. Brassicaceae Burnett (Cruciferae Juss. non altern.).* In: Fedorov An. A. (ed.) (1979). *In: Flora of the European part of the USSR. Volume 4*. Leningrad: Nauka: 30–148. (in Russian)

Krassovskaya, L.S. (2001). Genus *Rubus* L. In: Tzvelev N.N. (ed.) (2001). *Flora Europae Orientalis. Volume 10.* St. Peterburg: Mir i Semja, 362–393. (in Russian)

Krumm, F. & Vítková, L. (eds.) (2016). *Introduced tree species in European forests: opportunities and challenges.* European Forest Institute, 423 p.

Medvecká, J., Kliment, J., Májeková, J., Halada, Ľ., Zaliberová, M., Gojdičová, M., Feráková, V. and Jarolímek, I. (2012). Inventory of the alien flora of Slovakia. *Preslia* **84**: 257–309.

Moysiyenko, I.I. (2008). A review of the family *Limoniaceae* Lincz. in Ukraine. *Chornomorski Botanical Journal* **4** (2): 161–174. https://cbj.kspu.edu/index.php/cbj/article/view/654 (in Ukrainian)

Moysiyenko, I.I. (2010). Limoniaceae Lincz. In: Didukh, Ya. P. (ed.) (2010). *Ecoflora of Ukraine*. **6**: 6–43. Kyiv: Fitosociocentre. (in Ukrainian)

Moysiyenko, I.I., Shynder, O.I., Levon, A.F., Chorna, G.A., Volutsa, O.D., Lavrinenko, K.V., Kolomiychuk, V.P., Shol, G.N., Shevera, M.V., Borovyk, D.V., Vynokurov, D.S., Zviahintseva, K.O., Kalashnik, K.S., Kazarinova, H.O., Levchuk, L.V., Skobel, H.O., Tarabun, L.O., Gerasimchuk, G.V., Lyubinska, L.G., Bezsmertna, O.O., Bondarenko, H.M. & Mamchur, T.V. (2023). Notes to vascular plant in Ukraine. I. *Chornomorski Botanical Journal* **19** (1): 76–93. https://doi.org/10.32999/ksu1990-553X/2024-19-1-2

Moysiyenko, I.I., Shynder, O.I., Orlov, O.O., Shevera, M.V., Shevchyk V.L., Kalashnik, K.S., Kolomiychuk, V.P., Lavrinenko, K.V., Baransky, A.R., Borsukevych, L.M., Baranovsky, B.O., Levon, A.F., Koshelev, O.V., Karmyzova, L.A., Chorna, G.A., Pashkevych, N.A., Solonchenko, Yu.V., Mamchur, T.V., Drabyniuk, H.V., Pidtykana, H.O. & Skobel, N.O. (2024). Notes to vascular plant in Ukraine. II. *Chornomorski Botanical Journal* **20** (2): 124–153. https://doi.org/10.32999/ksu1990-553X/2024-19-2-2

Mosyakin, S.L. (2013). Families and orders of Angiosperms of the flora of Ukraine: pragmatic classification and placement in the Phylogenetic system. *Ukrainian Botanical Journal* **70** (3): 289–307. (in Ukrainian)

Mosyakin, S.L. & Yavorska, O.G. (2002). The nonnative flora of the Kiev (Kyiv) Urban Area, Ukraine: A checklist and brief analysis. *Urban Habitats* **1** (1): 45–65.

Mosyakin, S.L. & Mosyakin, A.S. (2021). Lockdown botany 2020: some noteworthy records of alien plants in Kyiv City and Kyiv Region. *Ukrainian Botanical Journal* **78** (2): 96–111. https://doi.org/10.15407/ukrbotj78.02.096

Mosyakin, S.L., Fedoronchuk, M.M. & McNeill, J. (2022). (2886) Proposal to conserve the name *Aria* against *Chamaemespilus* and *Torminalis* (*Rosaceae*). *Taxon*, **71** (2): 480–481. https://doi.org/10.1002/tax.12705

Mosyakin S.L. & Rakhmetov, D.B. (2023). (2992) Proposal to conserve the name *Rumex tianschanicus* with that spelling against *R. paulsenianus (Polygonaceae). Taxon* **72** (5): 1128–1130. https://doi.org/10.1002/tax.13065

Olshanskyi, I.H. & Shynder, O.I. (2021). Nothospecies ×*Sorbaronia fallax* (Rosaceae) in the flora of Ukraine. *Chornomorski Botanical Journal* **17** (2): 110–133. https://doi.org/10.32999/ksu1990-553X/2021-17-2-3 (in Ukrainian)

Orlov, O.O., Shynder, O.I., Vorobjov, E.O. & Gryb, O.V. (2022). New floristic finds in the Forest-Steppe part of Zhytomyr Region. *Ukrainian Botanical Journal* **79** (1): 6–26. https://doi.org/10.15407/ukrbotj79.01.006 (in Ukrainian)

POWO (2025). Plant of the Wordl Online. https://powo.science.kew.org/ [April 10, 2025].

Prokudin, Yu.N. (ed.) (1987). *Opredelitel vyschykh rasteniy Ukrainy*. Kiev: Naukova dumka. 547 p. (in Russian)

Protopopova V.V. (1987). Division II. Equisetophyta. In: *Opredelitel vyshchykh rasteniy Ukrainy*. Kiev: Naukova dumka: 25–27. (in Russian)

Pyšek, P., Sàdlo, J., Chrtek, J., Chytrý, M., Kaplan, Z., Pergl, J., Pokornà, A., Axmanovà, I., Čuda, J., Doležal, J., Dřevojan, P., Hejda, M., Kocàr, P., Kortz, A., Lososovà, Z., Lustyk, P., Skàlova, H., Štajerovà, K., Večeřa, M., Vitkovà, M., Wild, J. & Danihelka, J. (2022). Cataloque of alien plants of the Czech Republic (3rd edition). *Preslia* **94** (4): 447–577. https://doi.org/10.23855/preslia.2023.447

Puchałka, R., Paź-Dyderska, S., Jagodziński, A., Sádlo, J., Vítková, M., Klisz, M., Koniakin, S., Prokopuk, Y., Netsvetov, M., Nicolescu, V.-N., Zlatanov, T., Mionskowski, M. & Dyderski, M.K. (2023). Predicted range shifts of alien tree species in Europe. *Agricultural and Forest Meteorology* **341**: 109650. https://doi.org/10.1016/j.agrformet.2023.109650

Raab-Straube, E. von & Raus, Th. (ed.) (2024). Euro+Med–Checklist Notulae, 17. *Willdenowia* **54**: 5–45. https://doi.org/10.3372/wi.54.54101

Rakhmetov, D.B. (ed.). (2020). *The Collection fund of energy, aromatic and other useful plants of the M.M. Gryshko NBG of the NAS of Ukraine.* Kyiv: Palivoda A.V., 208 p. (in Ukrainian)

Rakhmetov, D.B., Mosyakin, A.S. & Mosyakin, S.L. (2024). The name for a well-known crop: *Rumex kioviensis*, a hybridogenous taxon derived from *R. patientia* × *R. tianschanicus* (Polygonaceae). *Phytotaxa* **663** (1): 1–14. https://doi.org/10.11646/phytotaxa.663.1.1

Rigó, A., Malatinszky, Á. & Barina, Z. (2023) Inventory of the urban flora of Budapest (Hungary) highlighting new and noteworthy floristic records. *Biodiversity Data Journal* **11**: *e110450*. https://doi.org/10.3897/BDJ.11.e110450

Rostanski, K., Rostanski, A., Gerold-Śmietanska, I.. & Wasowicz, P. (2010). *Evening–Primroses (Oenothera) in Europe*. Katowice–Krakow: Drukarnia Kolejowa Krakow, 157 p.

Rubtzov, N.I. (ed.) (1972). *Opredelitel sosudistykh rasteniy Cryma*. Leningrad: Nauka, 550 p. (in Russian)

Rubtzov, L.I. (ed.) (1974). *Derevia i kustarniki. Pokrytosemennye. Spravochnik*. Kyiv: Naukova dumka, 590 p. (in Russian)

Semenkevych, Yu.M. (1925). Some additions to the flora of the environs of Kyiv. *Bulletin of the Kyiv Botanical Garden* **3**: 35–46. (in Ukrainian)

Shabarova, S.I. (2007). Transformation of the natural grass cover of the Botanic Garden of the National Agrarian University. In: Melnichuk D.O. (ed.) (2007). *Ecologia Holosijivskogo lisu*. Kyiv: Fenix: 74–82. (in Ukrainian)

Schmalhausen, I. (1886). *Flora of Southwestern Russia*. Kiev, 783 p. (in Russian)

Shynder, O.I. (2019a). Spontaneous flora of the M.M. Gryshko National Botanical Garden National Academy of NAS of Ukraine (Kyiv). 3. Escaped plants. *Plant Introduction*, **3**: 14–36. (in Ukrainian) https://doi.org/10.5281/zenodo.3404102

Shynder, O.I. (2019b). Spontaneous flora of the M.M. Gryshko National Botanical Garden National Academy of NAS of Ukraine (Kyiv). 4. Aliens plants: xenophytes. *Plant Introduction* **4**: 18–33. (in Ukrainian) https://doi.org/10.5281/zenodo.3566608

Shynder, O.I. (2022). Findings of alien plants in the western and northern Regions of Ukraine. *Ecological Sciences* **5** (44): 243–248. https://doi.org/10.32846/2306-9716/2022.eco.5-44.37 (in Ukrainian)

Shynder, O., Negrash, Yu., Glukhova, S., Doiko, N. & Rak, O. (2020). Alien species of the genus *Lonicera* (Caprifoliaceae) in the flora of Right-Bank Ukraine. *NaUKMA research papers. Biology and Ecology* **3**: 58–65. https://doi.org/10.18523/2617-4529.2020.3 (in Ukrainian)

Shynder, O.I., Doiko, N.M., Glukhova, S.A., Mykhajluk, S.M. & Negrash, Yu.M. (2022a). New information about the flora of plant introduction institutions in Kyiv and Bila Tserkva (Kyiv region). *Chornomorski botanical journal* **18** (1): 25–51. https://doi.org/10.32999/ksu1990-553X/2022-18-1-2 (in Ukrainian)

Shynder, O., Kolomiychuk, V. & Melezhyk, O. (2022b). Spontaneous flora of O.V. Fomin Botanical Garden of Taras Shechenko National University of Kyiv, Ukraine. *Environmental & Socio-economic Studies* **10** (1): 38–56. https://doi.org/10.2478/environ-2022-0004

Shynder, O.I., Davydov, D.A., Olshanskyi, I.G., Levon, A.F. & Nesyn, Yu.D. (2024). New floristic records in Kyiv City and its environs. *Ukrainian Botanical Journal* **81** (2): 100–144. https://doi.org/10.15407/ukrbotj81.02.100 (in Ukrainian)

Starfinger, U. & Kowarik, I. (2016). Praise and damnation – perceptions towards introduced tree species vary and change with time. In: Krumm, F. & Vítková, L. (eds.) (2016). *Introduced tree species in European forests: opportunities and challenges*. *European Forest Institute*: 86–93.

Tamás, W., Kovács, D. & Csiky, J. (2024). Contributions to the escaped, naturalised and potentially invasive species of the Hungarian adventive flora. *Kitaibelia* **25** (2): 111–156. https://doi.org/10.17542/kit.25.111 (in Hungarian)

Tyler, T., Rarlsson, Th., Milberg, P., & Sundberg, S. (2015). Invasive plant species in the Swedish flora: developing criteria and definitions, and assessing the invasiveness of individual taxa. *Nordic journal of Botany* **33**: 300–317. https://doi.org/10.1111/njb.00773

Tzvelev, N.N. (1996). Fam. 57. Plumbaginaceae Juss. In: Tzvelev N.N. (ed.). *Flora Europae Orientalis. Volume* 9. St. Peterburg: Mir i Semya-95: 157–169. (in Russian)

Tzvelev, N.N. (2001a). Triba 3. Helleboreae DC. Genus 4. *Helleborus* L. In: Tzvelev N.N. (ed.) (2001). *Flora Europae Orientalis.* Volume 10. St. Peterburg: Mir i Semya-95: 46–48. (in Russian)

Tzvelev, N.N. (2001b). Genus 33. *Cydonia* Mill. In: Tzvelev N.N. (ed.) (2001). *Flora Europae Orientalis. Volume 10*. St. Peterburg: Mir i Semya-95: 552 (in Russian)

Tzvelev, N.N. (2012a). Fem. 5 Equisetaceae. In: Tzvelev N.N. & Geltman D.V. (eds.). (2012). *Conspectus Florae Europae Orientalis. Volume 1.* Petropoli–Mosque: Consociatio editionum scientificarum KMK: 26–28. (in Russian)

Tzvelev, N.N. (2012b). Genus 4. *Linczevskia* Tzvel. In: Tzvelev N.N. & Geltman D.V. (eds.) (2012). *Conspectus Florae Europae Orientalis. Volume 1.* Petropoli–Mosque: Consociatio editionum scientificarum KMK: 338. (in Russian)

Tzvelev N.N. & Geltman D.V. (eds.). (2012). *Conspectus Florae Europae Orientalis. Volume 1.* Petropoli–Mosque: Consociatio editionum scientificarum KMK: 276–286. (in Russian)

Vinogradova, V.M. (2004). Fam. 119. Apiaceae Lindl. (*Umbelliferae* Juss.). In: Tzvelev N.N. (ed.) (2004). *Flora Europae Orientalis. Volume 11*. Moscow–St. Peterburg: KMK Scientific Press, 315–437. (in Russian)

РЕЗЮМЕ

Конякін, С.М., Бурда, Р.І., Буджак, В.В. (2025). Евнеофіти урбанофлори Київської міської агломерації: нові знахідки, доповнення та уточнення. *Чорноморський ботанічний журнал* **21** (2): 153–176. https://doi.org/10.32999/ksu1990-553X/2025-21-2-5

Розглядається новітнє поповнення видового складу флори Київської міської агломерації, зареєстроване протягом 2000–2024 років. Відомості наведені для наступних 47 видів та гібридів, а саме: *Acer monspessulanum, Allium nutans., A. rosenorum, Cardamine hirsuta, C. occulta, Castanea sativa, Chaerophyllum nodosum, Chrozophora tinctoria, Coreopsis tinctoria, Cosmos sulphureus, Cotoneaster acutifolius, Crataegus submollis, Cydonia oblonga, Cymbalaria muralis, Eleutherococcus senticosus, Eriochloa villosa, Equisetum* × *moorei, E. ramosissimum, Exochorda racemosa, Fumaria rostellata, Galatella sedifolia* subsp. *dracunculoides, Gymnocarpium robertianum, Hedera canariensis, Helleborus orientalis* subsp. *orientalis, H. purpurascens, H. caucasicus* × *H. purpurascens, Hesperis matronalis, Hylotelephium spectabile* × *H. telephium* s. lat. *'Herbstfreude', Kickxia spuria, Knautia macedonica, Koelreuteria paniculata, Lepidium campestre, Limonium sinuatum, Lonicera caprifolium, L. maackii, Mesembryanthemum cordifolium, Muscari armeniacum, Oenothera pilosella, Phedimus aizoon, Prunus persica, Rubus hirtus, Rumex kioviensis, Sedum album, Smyrnium olusatrum,* × *Sorbaronia fallax, Stellaria neglecta* та *Taxus* × *media*. Для флори Київської міської агломерації вперше наводиться південноєвропейський вид *Knautia macedonica*, вперше публікуються два північноамериканські антропофіти: *Coreopsis tinctoria*, *Cosmos sulphurea*; доповнено 1-2 локалітетами флористичних знахідок для 9 видів. За атрибутивними категоріями евнеофіти перебувають у рамках, характерних для спонтанної флори чужорідних видів Київської міської агломерації в цілому. Підтвердженням цьому служить, наприклад, наявність серед новітніх евнеофітів-D 5 міжвидових та 1 міжродової гібридних комбінацій.

Ключові слова: біорізноманіття, таксономічні та типологічні категорії, міграційна спроможність, Україна.